C/2025/5511

13.10.2025

COMUNICARE A COMISIEI

Orientări privind punerea în aplicare a Fondului social pentru climă

(C/2025/5511)

CUPRINS

I. Introducere 3

II. Înființarea și desemnarea autorităților 3

a. Autoritățile implicate în realizarea PSC 4

1. Autoritățile însărcinate cu punerea în aplicare a PSC 4

2. Autoritatea/Autoritățile responsabile cu semnarea declarației de gestiune care însoțește cererile de plată 5

3. Organismul/organismele responsabile cu auditarea sistemelor și a operațiunilor 5

b. Organisme complementare 6

4. Organismul responsabil cu coordonarea elaborării și monitorizării PSC 6

c. Desemnarea de către statele membre 6

d. Activitatea de audit care trebuie efectuată la nivel național dacă autoritățile nu intră sub incidența articolului 11 alineatul (3) din Regulamentul FSC sau a MRR 7

e. Acceptarea de către Comisie a desemnării autorităților 8

III. Pregătirea punerii în aplicare a PSC 8

a. Înființarea unui comitet național de coordonare 8

b. Implicarea autorităților regionale/locale, a partenerilor sociali și a părților interesate ale societății civile . 9

IV. Monitorizarea punerii în aplicare 9

a. Indicatori comuni 10

b. Indicatorii comuni utilizați ca jaloane și ținte 11

c. Rapoartele bienale privind progresele înregistrate în punerea în aplicare 11

V. Angajamente privind alocarea financiară 12

a. Decizia de punere în aplicare a Comisiei combinată cu decizia de finanțare multianuală 13

b. Angajament juridic 13

c. Angajamente bugetare individuale 13

d. Dezangajări și credite rămase 14

VI. Cererile de plată 14

a. Depunerea cererilor de plată 14

b. Declarația de gestiune 15

c. Rezumatul auditurilor 15

VII. Evaluarea și prelucrarea cererilor de plată de către Comisie 16

a. Definirea ex ante a valorii plăților 16

b. Evaluare pozitivă și plată 16

c. Atingerea în mod satisfăcător a unui jalon sau a unei ținte 16

d. Evaluarea negativă a jaloanelor și a țintelor, suspendarea plăților 17

e. Abatere de la costurile estimate inițial 17

f. Plăți proporționale în cazul unor resurse limitate 17

g. Deficiențe grave în ceea ce privește performanța și încetarea acordului 18

VIII. Protecția intereselor financiare ale UE 18

a. Sisteme de gestiune și control 18

b. Prevenirea fraudelor 19

c. Conflictul de interese 19

Consecințele nerespectării 20

d. Prevenirea dublei finanțări și complementaritatea cu alte instrumente de finanțare 20

Etapa de proiectare 21

Etapa de punere în aplicare 21

Rolul Comisiei 21

e. Respectarea normelor UE privind ajutoarele de stat 21

f. Respectarea normelor privind achizițiile publice 23

IX. Sistemul digital, colectarea și stocarea datelor privind destinatarii finali ai alocării financiare 24

a. Sistemul digital unic de înregistrare a informațiilor relevante privind punerea în aplicare a măsurilor și a investițiilor 24

b. Utilizarea unui sistem electronic de schimb de date între statele membre și Comisie 25

c. Colectarea, înregistrarea și stocarea datelor privind destinatarii finali 26

X. Asigurare, audit și control 26

a. Evaluarea sistemelor de gestiune și control 27

XI. Reducerea sprijinului financiar și recuperările 28

XII. Evaluarea Fondului social pentru climă și evaluarea caracterului adecvat al planurilor sociale pentru climă 29

a. Evaluarea Fondului social pentru climă 29

b. Evaluarea caracterului adecvat al planurilor sociale pentru climă 30

c. Durabilitatea investițiilor 30

XIII. Informare, comunicare și vizibilitate 30

a. Vizibilitate și informații pentru destinatarii finali 30

b. Publicarea datelor privind destinatarii finali și măsurile și investițiile puse în aplicare în cadrul FSC 32

c. Strategia de comunicare privind Planul social pentru climă 32

d. Activități de comunicare orizontale la nivel european 33

I. **Introducere**

Obiectivul Fondului social pentru climă (FSC) instituit prin Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]) (Regulamentul FSC) este de a contribui la o tranziție echitabilă din punct de vedere social către neutralitatea climatică.

FSC este destinat în mod specific să abordeze impactul social al includerii emisiilor de gaze cu efect de seră generate de clădiri și de transportul rutier în cadrul Directivei 2003/87/CE ([2]) (Directiva ETS). Noua schemă de comercializare a certificatelor de emisii (ETS2) creată prin capitolul IVa din Directiva ETS acoperă sectorul clădirilor, al transportului rutier și al industriei mici, care nu erau acoperite de schema UE existentă de comercializare a certificatelor de emisii. FSC oferă sprijin financiar statelor membre pentru a ajuta gospodăriile vulnerabile, utilizatorii de transport vulnerabili și microîntreprinderile vulnerabile afectate în mod deosebit de creșterea prețurilor la energia fosilă și a costurilor de transport ca urmare a punerii în aplicare a ETS2.

Scopul prezentei comunicări de orientare este de a ajuta statele membre să își pună în aplicare planurile sociale pentru climă în conformitate cu Regulamentul FSC. Aceasta completează comunicarea de orientare referitoare la planurile sociale pentru climă ([3]) și comunicarea Comisiei care oferă orientări tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative" ([4]) și anexele sale ([5]).

Prezenta comunicare de orientare nu aduce atingere dispozițiilor legale viitoare în contextul cadrului financiar multianual (CFM) post-2027. Prezentele orientări vor fi revizuite – dacă este necesar – pentru a fi aliniate cu orice dispoziții legale viitoare aplicabile în temeiul CFM post-2027, inclusiv cu eventualele modificări ale metodei de punere în aplicare, și pentru a se asigura că măsurile și investițiile continuă să fie puse în aplicare în mod eficace.

În conformitate cu articolul 4 alineatul (1) și cu considerentul 17 din Regulamentul FSC, fiecare stat membru ar trebui să transmită Comisiei planul său social pentru climă până la 30 iunie 2025.

În cadrul FSC se vor aloca 65 de miliarde EUR pentru perioada 1 ianuarie 2026-31 decembrie 2032. Cu o contribuție obligatorie din partea statelor membre care se ridică la cel puțin 25 % din costurile totale estimate ale planurilor sociale pentru climă (PSC) ale acestora, FSC va ajunge la cel puțin 86,7 miliarde EUR. FSC urmează să fie pus în aplicare începând cu 1 ianuarie 2026, cu cel puțin un an înainte ca ETS2 să devină pe deplin operațională și cu doi ani înainte de începerea noului CFM în 2028. Acest debut timpuriu va contribui la o introducere fără probleme a ETS2.

Termenul de transpunere a Directivei (UE) 2023/959 de instituire a ETS2 a fost 30 iunie 2024 ([6]). Conform articolului 16 alineatul (3) litera (a) punctul (i) din Regulamentul FSC, Comisia va evalua relevanța PSC, luând în considerare dacă acesta răspunde în mod adecvat impactului social asupra gospodăriilor vulnerabile, a microîntreprinderilor vulnerabile și a utilizatorilor de transport vulnerabili și provocărilor cu care se confruntă aceste categorii ca urmare a ETS2. În consecință, netranspunerea ETS2 are drept rezultat faptul că PSC nu poate îndeplini cerința privind relevanța și obiectivul general al FSC.

În cazul în care un stat membru transmite în mod oficial PSC, dar nu a transpus Directiva (UE) 2023/959 de instituire a ETS2, Comisia nu va putea să evalueze PSC prezentat. În acest caz, în special dacă statul membru respectiv nu a stabilit obligațiile legale pentru entitățile reglementate de pe teritoriul său de a restitui certificatele ETS2 echivalente emisiilor lor verificate, PSC va fi considerat irelevant, deoarece nu se poate demonstra niciun impact social, astfel cum se prevede la articolul 16 alineatul (3) litera (a) punctul (i) din Regulamentul FSC. În acest caz, Comisia va emite o decizie de punere în aplicare care va conține o evaluare negativă a PSC, în conformitate cu articolul 17 alineatul (4) din Regulamentul FSC.

II. **Înființarea și desemnarea autorităților**

În conformitate cu articolul 11 alineatul (3), cu articolul 21 alineatul (1) și cu anexa III la Regulamentul FSC, fiecare stat membru trebuie să instituie un **sistem de control intern eficace și eficient.** Aceasta include desemnarea autorităților și a organismelor responsabile de diferitele aspecte ale punerii în aplicare a PSC și auditul sistemelor și al operațiunilor legate de PSC.

([1]) Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 de instituire a Fondului social pentru climă și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1060 (JO L 130, 16.5.2023, p. 1).

([2]) Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unei scheme de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE) (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

([3]) C(2025) 881 final.

([4]) C(2025) 880 final.

([5]) C(2025) 880 final, Anexele 1-2.

([6]) Articolul 3 al doilea paragraf din Directiva (UE) 2023/959.

Pentru a valorifica experiența existentă și pentru a reduce sarcina administrativă, **statele membre pot** – sub rezerva cadrelor lor juridice și de reglementare și a confirmării de către Comisie – **să desemneze o singură autoritate** care să îndeplinească funcțiile enumerate la literele a) și b) de mai jos; de coordonare a elaborării și monitorizării PSC, de punere în aplicare a PSC, de semnare a declarației de gestiune și de pregătire a cererilor de plată adresate Comisiei. De exemplu, statele membre pot încredința autorităților de management ale programelor politicii de coeziune sau ale Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) punerea în aplicare a PSC. În plus, statele membre trebuie să desemneze unul sau mai multe organisme care vor efectua audituri ale sistemelor și operațiunilor astfel încât să asigure independența funcțională a acestora.

a. ***Autoritățile implicate în realizarea PSC***

Următoarele funcții ale autorităților implicate în realizarea PSC sunt definite în mod specific în Regulamentul FSC și în anexa III la acesta. Trebuie îndeplinite următoarele funcții:

1. *Autoritățile însărcinate cu punerea în aplicare a PSC*

— **Gestionarea măsurilor și/sau a investițiilor** prezentate în PSC pentru atingerea obiectivelor și pentru atribuirea responsabilităților și a funcțiilor aferente.

— Asigurarea existenței unor sisteme solide pentru protejarea **intereselor financiare ale UE**, punând un accent deosebit pe prevenirea, depistarea, raportarea și corectarea fraudei, a corupției și a conflictelor de interese, precum și asigurarea conformității cu normele aplicabile, în special cu normele privind ajutoarele de stat și achizițiile publice. Aceasta include depistarea și abordarea promptă a oricăror nereguli.

— Stabilirea unor **măsuri și proceduri antifraudă** eficace și proporționale, adaptate la riscurile identificate în cadrul unei strategii antifraudă.

— Efectuarea de **controale de gestiune** pentru a verifica, prin verificări documentare și controale la fața locului, că sunt îndeplinite jaloanele și țintele FSC și că nu există nereguli grave, și anume fraude, acte de corupție și conflicte de interese sau dublă finanțare.

— Confirmarea și furnizarea de dovezi Comisiei privind **îndeplinirea efectivă a țintelor și a jaloanelor** și angajarea într-un dialog cu Comisia referitor la progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare.

— Asigurarea faptului că destinatarii finali ai alocărilor financiare primesc cuantumurile datorate, sub rezerva disponibilității finanțării.

— Colectarea și stocarea în condiții de siguranță a **datelor** și a tuturor celorlalte informații esențiale, **în conformitate cu articolul 21 alineatul (2) litera (d)** din Regulamentul FSC, inclusiv a **rezultatelor auditurilor și controalelor și a activităților subsecvente ale acestora**, pentru a asigura o pistă de audit solidă.

— Colectarea și stocarea în condiții de siguranță a **datelor privind măsurile și investițiile**, precum și jaloanele și țintele acestora, **în conformitate cu articolul 21 alineatul (2) litera (d) punctul (iv)** din Regulamentul FSC.

— Colectarea de **date privind progresele înregistrate în punerea în aplicare a PSC** și privind indicatorii comuni, în conformitate cu articolul 24 alineatul (1) din Regulamentul FSC, pentru a asigura o monitorizare eficace.

— Punerea în aplicare a **acțiunilor de informare, comunicare și vizibilitate** în conformitate cu articolul 23 din Regulamentul FSC, inclusiv publicarea datelor privind destinatarii finali pe un site internet unic, dacă această sarcină nu este încredințată unei autorități naționale de coordonare.

Autoritățile responsabile cu punerea în aplicare a PSC pot fi autorități naționale, regionale sau locale, în funcție de cadrele juridice și de reglementare naționale în vigoare și de tipul de măsuri și investiții incluse în PSC. Este la latitudinea statelor membre să decidă modul de repartizare a responsabilităților între autorități, ținând seama de necesitatea de a asigura punerea în aplicare eficace a PSC, astfel încât gospodăriile vulnerabile, microîntreprinderile vulnerabile și utilizatorii de transport vulnerabili să beneficieze de pe urma măsurilor și a investițiilor.

În cazul în care autoritățile regionale sunt însărcinate cu punerea în aplicare a PSC, acestea vor avea aceleași tipuri de responsabilități ca și autoritățile naționale.

2. *Autoritatea/Autoritățile responsabile cu semnarea declarației de gestiune care însoțește cererile de plată*

Autoritatea responsabilă (autoritățile responsabile) de semnarea declarației de gestiune care însoțește cererile de plată va (vor) îndeplini funcțiile enumerate mai jos.

— **Asigurarea** punerii în aplicare a unor măsuri eficace și proporționale de protejare a intereselor financiare ale UE, ținând seama de riscurile identificate.

— **Consolidarea** și supravegherea activității autorităților de punere în aplicare pentru a asigura coerența și calitatea PSC.

— **Furnizarea de asigurări** Comisiei cu privire la faptul că punerea în aplicare a PSC respectă standardele, normele și reglementările aplicabile.

— **Confirmarea** faptului că **cererile de plată includ numai jaloanele și țintele finalizate**, asigurând acuratețea, fiabilitatea și autenticitatea datelor. Aceasta include păstrarea evidențelor electronice ale tuturor elementelor de verificare în conformitate cu normele și procedurile.

— **Verificarea** faptului că neregulile identificate în rapoartele finale de audit și de control referitoare la cererile de plată au fost abordate și corectate în mod corespunzător la nivelul destinatarilor finali în cauză.

La 18 aprilie 2023, Comisia a emis o declarație ([7]) privind acordul la care au ajuns colegiuitorii în temeiul anexei III la Regulamentul FSC. Această declarație subliniază că numirea mai multor autorități care să semneze declarațiile de gestiune care însoțesc cererile de plată poate duce la ineficiențe și la o diluare a responsabilităților și poate crea confuzie cu privire la rolurile autorităților.

3. *Organismul/organismele responsabile cu auditarea sistemelor și a operațiunilor*

Organismul (organismele) care auditează sistemele și operațiunile vor fi responsabile de sarcinile indicate mai jos.

— **Efectuarea de audituri de sistem** privind funcționarea sistemului de gestiune și control, precum și de **audituri ale operațiunilor** pentru a oferi Comisiei o asigurare rezonabilă că **jaloanele și țintele** incluse în **cererile de plată** au fost atinse.

— **Verificarea funcționării eficace a sistemelor de gestiune și control și a procesului de desemnare a autorităților** în conformitate cu cerințele esențiale prevăzute în Regulamentul FSC și în anexa III la acesta.

— **Asigurarea** faptului că activitatea lor abordează toate elementele relevante **pentru a garanta că interesele financiare ale UE sunt protejate**, prin obținerea asigurării că există sisteme de prevenire, depistare, raportare și corectare a fraudei, corupției și conflictelor de interese și de asigurare a conformității cu cerințele pieței unice (normele privind achizițiile publice și ajutoarele de stat).

— **Desfășurarea** tuturor activităților de audit în conformitate cu **standardele de audit acceptate la nivel internațional**.

— **Furnizarea unui rezumat al auditurilor** efectuate și al măsurilor puse în aplicare, pentru fiecare cerere de plată, pentru a proteja interesele UE, punând accentul pe:

  — absența conflictelor de interese:

  — punerea în aplicare a unor măsuri antifraudă;

  — prevenirea corupției și a dublei finanțări.

Autoritatea de audit trebuie să fie o autoritate publică, deși anumite sarcini de audit pot fi delegate sau externalizate unor organisme publice sau private aflate sub supravegherea și responsabilitatea sa.

([7]) Bruxelles, 18 aprilie 2023 (OR. en, pl) 7984/23 ADD 1, dosar interinstituțional: 2021/0206(COD).

b. ***Organisme complementare***

Astfel cum se indică în Orientările privind PSC și având în vedere caracterul multisectorial al FSC, statele membre sunt încurajate să instituie un organism național de coordonare pentru PSC.

1. *Organismul responsabil cu coordonarea elaborării și monitorizării PSC*

Articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul FSC prevede că PSC trebuie să fie în concordanță cu informațiile incluse și cu angajamentele asumate de statele membre în alte programe și acte legislative ale UE. În acest scop, statele membre sunt încurajate să înființeze un organism specific care să asigure coordonarea generală între diferitele domenii.

Organismul național de coordonare poate îndeplini funcțiile enumerate mai jos:

— asigurarea **alinierii** PSC la alte inițiative de politică naționale;

— asigurarea **coerenței** și a **complementarității** între PSC și planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale, programele politicii de coeziune, planul de redresare și reziliență (PRR), planul național de renovare a clădirilor, planul național integrat privind energia și clima (PNEC) și planul pentru o tranziție justă;

— **coordonarea** cu autoritățile responsabile cu planificarea și realizarea eficace a acțiunilor și cu autoritatea responsabilă (autoritățile responsabile) de semnarea declarației de gestiune pentru a da curs în mod eficace cererilor de plată;

— **medierea** între autoritățile responsabile cu punerea în aplicare în vederea soluționării problemelor de punere în aplicare;

— **îndeplinirea rolului de punct unic de contact** pentru departamentele Comisiei, Curtea de Conturi Europeană și alte organisme sau instituții relevante ale UE;

— **supravegherea** monitorizării periodice, a raportării (în conformitate cu articolul 24 din Regulamentul FSC) și a evaluărilor, după caz;

— **asigurarea** punerii în aplicare a unor activități de comunicare pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la sprijinul UE și diseminarea informațiilor privind acțiunile întreprinse în cadrul PSC;

— **supravegherea** publicării datelor privind destinatarii finali (și privind contractanții și subcontractanții în cazul în care destinatarul final este o autoritate contractantă) pentru a menține transparența.

Indiferent de autoritatea sau autoritățile care exercită aceste funcții de conducere, trebuie asigurată o separare efectivă între acestea și organismul care îndeplinește funcțiile de audit, pentru a permite efectuarea unor audituri adecvate și independente ale sistemelor și operațiunilor.

c. ***Desemnarea de către statele membre***

Autoritatea menționată (autoritățile menționate) la litera (a) din prezenta secțiune trebuie să fie desemnată (desemnate) în conformitate cu anexa III la Regulamentul FSC și cu cadrul național. Desemnarea organismului de coordonare în temeiul literei (b) trebuie să se facă în conformitate cu cadrul național; procedura de desemnare prevăzută în anexa III la Regulamentul FSC nu se aplică.

În conformitate cu articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul FSC, în cazul în care un stat membru decide să atribuie rolul de autoritate însărcinată cu punerea în aplicare a PSC unei autorități de management a programelor din cadrul politicii de coeziune în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului ([8]) (Regulamentul privind dispozițiile comune – RDC), Comisia va considera că sistemele de gestiune și control existente deja sunt conforme cu cerințele Regulamentului FSC.

Această dispoziție se aplică autorităților naționale, regionale sau de alt nivel.

([8]) Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

Pe baza sinergiilor oferite de această dispoziție și a naturii sarcinilor îndeplinite de alte tipuri de autorități în cadrul programelor politicii de coeziune și al MRR, Comisia ar putea aplica o procedură simplificată în mai multe alte situații, astfel cum se detaliază mai jos.

Autorități în cadrul RDC:

i. Unei autorități de management din cadrul RDC i se atribuie rolul de autoritate responsabilă cu semnarea declarației de gestiune care însoțește cererea de plată în conformitate cu Regulamentul FSC.

ii. Unui organism intermediar din cadrul RDC i se atribuie rolul de autoritate care pune în aplicare PSC în conformitate cu Regulamentul FSC, cu condiția ca organismul intermediar să fi fost delegat să îndeplinească toate sarcinile relevante ale autorității de management pentru programele politicii de coeziune.

iii. Unei autorități de audit din cadrul RDC i se atribuie rolul de organism care efectuează auditurile în conformitate cu Regulamentul FSC.

Autorități în cadrul MRR:

Având în vedere asemănările cu structurile și procedurile de gestiune și control instituite la nivel național și regional pentru gestionarea MRR, structurile MRR ar putea fi utilizate (dacă sunt diferite de autoritățile care pun în aplicare programele politicii de coeziune) și pentru a pune în aplicare în mod direct acțiuni în cadrul PSC. În astfel de cazuri, sistemele de gestiune și control existente instituite de statele membre vor fi considerate conforme cu cerințele Regulamentului FSC.

Fiecare stat membru trebuie să comunice în mod oficial Comisiei lista autorităților responsabile cu sarcinile FSC, fie atunci când își prezintă PSC, fie ulterior, înainte de desemnarea acestora, asigurându-se că următoarele elemente au fost verificate și confirmate:

(a) autoritățile dețin mandatul legal la nivel național;

(b) autoritățile dispun de capacitatea și resursele necesare pentru sarcinile suplimentare care trebuie îndeplinite în cadrul FSC;

(c) statele membre ar trebui să se asigure că punerea în aplicare a PSC nu va periclita punerea în aplicare a celorlalte fonduri ale UE aflate sub responsabilitatea autorităților FSC recent desemnate și

(d) statele membre ar trebui să se asigure că sunt respectate cerințele aplicabile din anexa III la Regulamentul FSC.

În cazul în care autoritățile desemnate nu sunt autorități de management al programelor politicii de coeziune menționate la articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul FSC sau al MRR, Comisia va recunoaște caracterul adecvat al autorității de a îndeplini rolul atribuit de statul membru de la caz la caz, astfel cum se arată în secțiunea II.d din prezentele orientări.

În orice caz, autoritățile implicate în punerea în aplicare a fondurilor politicii de coeziune a UE și/sau a MRR cu privire la care au fost confirmate deficiențe semnificative de către Comisie, Curtea de Conturi Europeană sau orice alt organism național de audit trebuie excluse din procesul de desemnare simplificată menționat mai sus.

d. *Activitatea de audit care trebuie efectuată la nivel național dacă autoritățile nu intră sub incidența articolului 11 alineatul (3) din Regulamentul FSC sau a MRR*

Orice entitate responsabilă de punerea în aplicare a PSC și/sau de semnarea declarației de gestiune în cadrul FSC care **nu a fost implicată anterior în** programele politicii de coeziune sau în MRR (astfel cum se arată mai sus) ar trebui să facă obiectul unui audit efectuat de autoritatea de audit. Acest audit ar trebui să evalueze, înainte de finalizarea procesului de desemnare, dacă autoritățile îndeplinesc criteriile privind sistemul de control intern prevăzute în anexa III la Regulamentul FSC. De asemenea, trebuie efectuat un audit cu privire la orice entitate cu deficiențe semnificative confirmate ([9]) în ceea ce privește punerea în aplicare a fondurilor de coeziune sau a MRR și pe care statul membru respectiv decide totuși să o desemneze.

([9]) A se vedea categoriile 3 și 4 din secțiunea privind evaluarea sistemelor de gestiune și control de mai jos.

Ar trebui remarcat faptul că evaluarea conformității cu cerințele esențiale prevăzute în anexa III la Regulamentul FSC se referă la caracterul adecvat al modului în care este conceput sistemul de gestiune și control. Aceasta înseamnă că, pentru a accepta desemnarea unei autorități, Comisia are nevoie de un aviz referitor la configurarea sistemelor. Totuși, în această etapă, nu este nevoie de un aviz privind eficacitatea practică a sistemului de gestiune și control. Domeniul de aplicare și obiectivele acestui audit sunt detaliate în secțiunea X din prezentele orientări.

În cazul în care nu se poate obține o garanție suficientă înainte de adoptarea PSC, PSC ar trebui să includă un jalon care să fie îndeplinit înainte de efectuarea oricărei plăți, prin care să se solicite o opinie de audit fără rezerve pentru aceste entități din partea autorității de audit. În cazul în care statul membru nu propune un astfel de jalon în cadrul PSC, Comisia îl va solicita atunci când evaluează PSC, astfel cum se prevede la articolul 17 alineatul (3) litera (c) din Regulamentul FSC.

e. *Acceptarea de către Comisie a desemnării autorităților*

În principiu, Comisia va accepta procesul de desemnare menționat la litera (a) din prezenta secțiune fără activități de control suplimentare atunci când autoritatea de audit desemnată oferă deja asigurare în cadrul programelor politicii de coeziune sau în cadrul MRR.

În cazul în care statul membru decide **să desemneze în calitate de autoritate de audit o entitate nouă**, care nu are experiență anterioară în auditarea fondurilor de coeziune sau a MRR, Comisia va examina structura autorității de audit desemnate și, eventual, a altor organisme responsabile cu punerea în aplicare a PSC. Comisia va **verifica respectarea Regulamentului FSC și a standardelor internaționale de audit cât mai curând posibil și, eventual, ca parte a evaluării PSC sau imediat după adoptarea formală a acestuia**.

Articolul 17 alineatul (3) litera (c) din Regulamentul FSC impune statelor membre să remedieze orice deficiențe ale sistemelor de control intern înainte de prima plată. În cazul în care nu se poate obține o garanție suficientă înainte de adoptarea sa, PSC ar trebui să includă o **măsură suplimentară** (jalon) prin care să se solicite evaluarea pozitivă de către Comisie a acestor autorități de audit care nu au experiență anterioară în auditarea fondurilor de coeziune și/sau a MRR. În cazul în care statul membru nu propune un astfel de jalon în cadrul PSC, Comisia îl va solicita atunci când evaluează PSC [articolul 17 alineatul (3) litera (c) din Regulamentul FSC]. Jalonul respectiv trebuie atins înainte de prima plată.

III. **Pregătirea punerii în aplicare a PSC**

a. *Înființarea unui comitet național de coordonare*

Articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul FSC prevede necesitatea de a asigura un sistem de control intern eficace și eficient. Anexa III la Regulamentul FSC prevede desemnarea autorităților și procedurile prin care se asigură că aceste autorități vor obține asigurări.

Pentru a facilita colaborarea cu părțile interesate, statele membre sunt încurajate să pună la dispoziție o **platformă pentru coordonarea la nivel național a punerii în aplicare a PSC**, astfel încât dialogul cu părțile interesate să fie organizat într-un mod care să ofere claritate cu privire la calendar, la modul în care părțile interesate pot participa la dialog și la coordonarea la nivel național. Crearea unei astfel de platforme va facilita activitatea organismului responsabil cu coordonarea elaborării și monitorizării PSC naționale.

Ar putea fi înființat un comitet național de coordonare, care să cuprindă structurile instituite de statul membru respectiv pentru **gestionarea, coordonarea și punerea în aplicare a PSC** și pentru discutarea acestuia cu **părțile interesate relevante**. Pe lângă sprijinirea punerii în aplicare eficace a PSC, acest comitet de coordonare ar asigura punerea în aplicare a PSC în conformitate cu alte strategii naționale și programe de finanțare ale UE și cu politicile UE.

Un comitet național de coordonare ar putea desfășura, printre alte sarcini, și următoarele activități:

— monitorizarea progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a PSC și atingerea jaloanelor și a țintelor;

— abordarea problemelor și a provocărilor specifice care afectează rezultatele măsurilor și ale investițiilor;

— evaluarea contribuției PSC la combaterea provocărilor identificate în PNEC al statului membru respectiv sau în alte instrumente și programe care au un impact asupra FSC;

— monitorizarea progreselor înregistrate în efectuarea evaluărilor;

— monitorizarea progreselor înregistrate în raportarea privind indicatorii de rezultat, de realizare și de context, realizarea de evaluări și de sinteze ale evaluărilor și acțiunile ulterioare constatărilor;

— asigurarea faptului că se întreprind acțiuni de comunicare și de vizibilitate și că se înregistrează progrese în ceea ce privește consolidarea capacității administrative a instituțiilor publice;

— monitorizarea implicării partenerilor și a beneficiarilor, asigurarea implicării efective a principalelor părți interesate și promovarea principiului parteneriatului.

Un astfel de comitet ar putea, de asemenea, să promoveze un schimb de opinii referitor la metodologia utilizată pentru examinarea jaloanelor și a țintelor, precum și la rapoartele bienale privind punerea în aplicare a PSC sau orice modificare a PSC. În cele din urmă, acesta ar putea prezenta propuneri autorităților de punere în aplicare a PSC, în special cu privire la modalități posibile de reducere a birocrației pentru destinatarii finali și de îmbunătățire a eficacității măsurilor și a investițiilor.

Comitetul național de coordonare ar trebui să fie adaptat la nevoile specifice, la cadrele instituționale și la structurile de guvernanță ale fiecărui stat membru. Măsura în care un astfel de comitet ar fi eficace în sprijinirea punerii în aplicare a PSC și în obținerea rezultatelor dorite ar depinde de factori precum **nivelul de implicare a părților interesate, eficiența proceselor administrative și adaptabilitatea sa**.

Statele membre sunt puternic încurajate să includă în comitetul lor național de coordonare reprezentanți ai ministerelor și agențiilor relevante, ai autorităților locale și regionale, ai partenerilor sociali și ai altor părți interesate relevante, precum și din partea Comisiei.

Este recomandabil ca fiecare comitet național de coordonare să adopte un regulament de procedură specific, care să cuprindă dispoziții privind prevenirea oricărui conflict de interese și aplicarea principiului transparenței. Acest regulament de procedură va guverna procesul decizional al fiecărui comitet național în conformitate cu cadrul național relevant. Comitetul ar trebui să se reunească cel puțin o dată pe an și să organizeze reuniuni ad-hoc atunci când există aspecte relevante care afectează progresul PSC în direcția atingerii obiectivelor sale.

b. *Implicarea autorităților regionale/locale, a partenerilor sociali și a părților interesate ale societății civile*

Pentru a asigura punerea în aplicare eficace și monitorizarea consecventă a PSC, statele membre sunt puternic încurajate să implice diferite părți interesate, în special părțile interesate de la nivel regional și local, pe tot parcursul procesului de punere în aplicare.

Implicarea autorităților locale și regionale și a părților interesate relevante în cursul punerii în aplicare a PSC va asigura (i) asumarea și angajamentul față de punerea în aplicare a PSC; (ii) va contribui la asigurarea faptului că măsurile și investițiile vizează gospodăriile și microîntreprinderile vulnerabile care ar trebui să beneficieze în cele din urmă de pe urma PSC și (iii) va reflecta faptul că multe investiții FSC vor fi puse în aplicare la nivel local și regional (renovări energetice, transport public etc.).

Pe lângă părțile interesate de la nivel regional și local, **organizațiile societății civile, partenerii sociali, reprezentanții sectoriali** și alte entități care pot asigura o gamă suficient de largă de opinii și o monitorizare cuprinzătoare a procesului de realizare ar trebui să fie implicate pe tot parcursul punerii în aplicare a PSC.

IV. **Monitorizarea punerii în aplicare**

Cadrul pentru monitorizarea punerii în aplicare a PSC este prevăzut la articolul 24 din Regulamentul FSC. Acesta prevede că statele membre trebuie să raporteze Comisiei cu privire la punerea în aplicare a propriilor PSC **o dată la doi ani**, împreună cu raportul intermediar privind PNEC integrate. Statele membre trebuie să includă în rapoartele lor intermediare bienale indicatorii comuni relevanți prevăzuți în anexa IV la Regulamentul FSC.

De asemenea, Comisia trebuie să monitorizeze punerea în aplicare a FSC și să măsoare progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivelor acestuia. În general, monitorizarea punerii în aplicare ar trebui să fie țintită și ar trebui să se impună cerințe de raportare proporționale destinatarilor finali ai finanțării din FSC. Comisia va utiliza indicatorii comuni în scopuri de raportare și pentru monitorizarea și evaluarea FSC.

Monitorizarea eficace a punerii în aplicare a PSC și raportarea clară și transparentă sunt esențiale pentru asigurarea transparenței și a responsabilității față de părțile interesate și față de public, precum și pentru comunicarea cu privire la progresele înregistrate și la rezultatele obținute. O astfel de raportare la nivel agregat al FSC necesită date coerente și comparabile, bazate pe mecanisme solide de monitorizare și de colectare a datelor. Monitorizarea poate contribui, de asemenea, la anticiparea blocajelor în punerea în aplicare și la sprijinirea dezvoltării de acțiuni de atenuare sau, pe de altă parte, poate contribui la identificarea de bune practici. Cu o monitorizare eficace, este posibilă și măsurarea progreselor generale înregistrate de FSC în direcția atingerii obiectivelor sale și furnizarea unei baze de dovezi pentru evaluările ulterioare ale FSC (a se vedea secțiunea VII). Cele două componente-cheie ale cadrului de monitorizare a FSC sunt prezentate în tabelul 1 de mai jos.

Tabelul 1

Componentele-cheie ale cadrului de monitorizare a FSC

	Jaloane și ținte	Indicatori comuni
Cererea de plată	Statele membre furnizează actualizări (de până la două ori pe an) cu privire la jaloanele și țintele atinse, inclusiv cele definite prin indicatori comuni, pe care Comisia le va utiliza pentru a contribui la sistemul de monitorizare.	
Rapoartele bienale	Statele membre raportează o dată la doi ani cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a PSC, și anume cu privire la toate jaloanele și țintele lor.	În raportul lor bienal privind progresele înregistrate în punerea în aplicare a PSC, statele membre raportează și cu privire la toți indicatorii comuni de context și la progresele înregistrate în direcția indicatorilor comuni de realizare și de rezultat relevanți.

a. ***Indicatori comuni***

În conformitate cu articolul 24 alineatul (1) din Regulamentul FSC, statele membre ar trebui să includă în rapoartele lor intermediare bienale indicatorii comuni relevanți din anexa IV la Regulamentul FSC. Lista prevăzută în anexa respectivă conține în total 39 de indicatori de context, de realizare și de rezultat care acoperă principalele componente ale intervenției FSC (sectorul construcțiilor, sectorul transportului rutier, microîntreprinderile și sprijinul direct pentru venit). Măsurile și investițiile din PSC pot contribui la realizarea simultană a mai multor indicatori comuni.

Indicatorii comuni de realizare și de rezultat care sunt considerați relevanți pentru cele mai frecvente tipuri de măsuri și investiții ce ar putea fi incluse în PSC și care urmează să fie utilizați pentru obligațiile de raportare aferente PSC sunt prevăzuți în anexa I la prezentele orientări. Statele membre trebuie să raporteze cu privire la indicatorii comuni relevanți în cazul în care au propus în PSC măsuri și investiții care se încadrează în categoriile prevăzute la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul FSC. Anexa IV la Regulamentul FSC precizează, de asemenea, că, atunci când un PSC nu conține nicio măsură sau investiție care să contribuie la unii dintre indicatori, statele membre pot menționa că indicatorii comuni respectivi nu se aplică.

Toți indicatorii de context din fiecare componentă sunt considerați aplicabili în mod implicit, deoarece furnizează informații privind situația actuală din diferitele sectoare (adică o valoare de referință), iar statele membre trebuie să prezinte aceste informații în PSC în conformitate cu Regulamentul FSC ([10]).

Indicatorii comuni vor fi utilizați de Comisie pentru a monitoriza și evalua FSC și progresele înregistrate în direcția îndeplinirii obiectivelor sale generale și specifice (a se vedea, de asemenea, secțiunea VII din prezentele orientări).

([10]) Articolul 6 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul FSC impune statelor membre să furnizeze în cadrul PSC informații privind numărul estimat de gospodării vulnerabile, de microîntreprinderi vulnerabile și de utilizatori de transport vulnerabili. Articolul 6 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul FSC – informații privind estimarea efectelor probabile ale creșterii prețurilor care rezultă din EU ETS 2 asupra gospodăriilor, în special asupra incidenței sărăciei energetice și a sărăciei din perspectiva transporturilor, precum și asupra microîntreprinderilor. Articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul FSC – informații privind ponderea sprijinului temporar direct pentru venit în costurile totale estimate ale planului.

b. ***Indicatorii comuni utilizați ca jaloane și ținte***

Progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor și a investițiilor incluse în PSC ar trebui monitorizate prin jaloane și ținte. Jaloanele și țintele ar trebui să fie concepute astfel încât să asigure monitorizarea îndeplinirii obiectivelor fiecărei componente din PSC. Jaloanele și țintele ar trebui să fie clare, concise, realiste, relevante, măsurabile, specifice activității care beneficiază de sprijin și solide ([11]), cu un indicator relevant. Țintele ar trebui să aibă o bază de referință clară și o metodologie subiacentă solidă.

În conformitate cu Orientările privind PSC, statele membre sunt puternic încurajate să utilizeze lista indicatorilor comuni prevăzută în anexa IV la Regulamentul FSC atunci când își elaborează țintele. Utilizarea indicatorilor comuni la stabilirea țintelor asigură coerența și comparabilitatea datelor de monitorizare între statele membre și la nivelul fondului. Prin urmare, dacă o țintă contribuie la unul dintre indicatorii enumerați în anexa IV la Regulamentul FSC, respectivul indicator comun ar trebui utilizat ca opțiune principală pentru elaborarea PSC (și trebuie să fie identificat în mod clar în tabelul care conține jaloanele și țintele atunci când este prezentat PSC).

Pentru punerea în aplicare eficace a PSC, majoritatea țintelor intermediare și finale ale investițiilor trebuie să fie exprimate în indicatori de realizare. Dacă o țintă nu poate fi formulată utilizând niciunul dintre indicatorii din anexa IV, statele membre pot utiliza indicatori suplimentari, acordând prioritate celor care au fost utilizați în cadrul altor fonduri, programe și instrumente ale UE, cum ar fi programele politicii de coeziune sau MRR. Ar trebui urmate cele mai bune practici explicate în Orientările privind PSC, inclusiv pentru orice modificare a PSC.

Atingerea jaloanelor și a țintelor este o condiție prealabilă pentru depunerea cererilor de plată aferente FSC. În conformitate cu caracterul bazat pe performanță al FSC, depunerea cererilor de plată marchează un element esențial al punerii în aplicare a PSC, prin care statele membre furnizează actualizări cu privire la atingerea jaloanelor și țintelor lor, precum și cu privire la indicatorii comuni, în cazul în care aceștia au fost utilizați pentru a stabili țintele (a se vedea mai jos informații suplimentare).

Acest proces periodic oferă o actualizare cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare și monitorizarea FSC. Această actualizare trebuie să fie completată de un raport intermediar elaborat de statele membre o dată la doi ani cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a PSC.

c. ***Rapoartele bienale privind progresele înregistrate în punerea în aplicare***

Rapoartele bienale privind progresele înregistrate în punerea în aplicare constituie componenta-cheie a cadrului de monitorizare a FSC. Potrivit articolului 24 din Regulamentul FSC, această raportare trebuie efectuată împreună cu raportarea progreselor înregistrate cu privire la PNEC, în conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului ([12]) (Regulamentul privind guvernanța). Dispoziția respectivă impune statelor membre să raporteze cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a PNEC până la 15 martie 2023 și, ulterior, o dată la doi ani. Având în vedere legătura creată de Regulamentul FSC între raportarea progreselor înregistrate cu privire la PSC și la PNEC, primul raport intermediar bienal cu privire la PSC este așteptat până la 15 martie 2027. Perioada de raportare acoperă perioada de la începutul măsurilor și investițiilor eligibile (adică începând din iunie 2024). Raportarea bienală cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a PSC va fi efectuată cu ajutorul instrumentului informatic SFC2021.

Pentru a oferi o imagine cuprinzătoare a stadiului punerii în aplicare, statele membre trebuie să furnizeze actualizări privind progresele înregistrate în punerea în aplicare a tuturor activităților din PSC, inclusiv a celor care au fost întârziate, care nu au fost încă realizate sau care nu au fost încă evaluate.

Pentru o transparență sporită, statele membre ar trebui să își publice rapoartele intermediare bienale, în conformitate cu cerințele aplicabile raportului intermediar privind PNEC.

([11]) Mai multe orientări privind conceperea jaloanelor și a țintelor sunt disponibile în Orientările privind planurile sociale pentru climă (C(2025) 881 final).

([12]) Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 328, 21.12.2018, p. 1).

Comisia va furniza indicații mai detaliate și un model pentru rapoartele intermediare bienale privind PSC, pentru a facilita procesul, pentru a asigura o abordare armonizată a raportării și pentru a raționaliza raportarea cu raportarea integrată privind PNEC. Comisia va emite o notă metodologică privind indicatorii comuni enumerați în anexa IV la Regulamentul FSC, pentru a asigura o înțelegere comună a definițiilor indicatorilor și pentru a se asigura că datele care urmează să fie colectate sunt solide și fiabile. Această metodologie se va baza – în măsura posibilului – pe definițiile prevăzute în Regulamentul FSC și în alte acte legislative relevante ale UE ([13]), precum și pe definițiile aplicate la nivel național.

Statele membre ar trebui să raporteze cu privire la modul în care aplică la nivel național definiția sărăciei energetice și a sărăciei din perspectiva transporturilor, în conformitate cu explicația furnizată în PSC ([14]). Atunci când indicatorii sunt similari celor utilizați pentru alte politici (de exemplu, cele transpuse prin Directiva privind eficiența energetică) sau programe de finanțare ale UE, statele membre ar trebui să utilizeze o metodologie similară pentru colectarea și raportarea datelor aferente.

Egalitatea de gen și egalitatea de șanse pentru toți sunt considerații importante pentru monitorizarea FSC. Astfel cum se subliniază în considerentul 24 din Regulamentul FSC, egalitatea de gen și egalitatea de șanse pentru toți ar trebui să fie integrate și promovate pe tot parcursul pregătirii și punerii în aplicare a PSC, pentru a se asigura că nimeni nu este lăsat în urmă. Prin urmare, în măsura posibilului, statele membre sunt încurajate să dezagrege datele raportate în rapoartele lor bienale și în PSC în funcție de gen, vârstă și statut de persoană cu handicap (în special pentru datele raportate în cadrul indicatorilor comuni privind gospodăriile vulnerabile, utilizatorii de transport vulnerabili și microîntreprinderile vulnerabile) ([15]). Statele membre sunt încurajate, de asemenea, în măsura în care este posibil și relevant, să explice modul în care țin seama în cadrul PSC de particularitățile geografice, cum ar fi insulele, regiunile și teritoriile ultraperiferice, zonele rurale sau îndepărtate, periferiile mai puțin accesibile, zonele montane sau zonele rămase în urmă.

În PSC, statele membre ar trebui să explice modul în care intenționează să se asigure că PSC vor fi monitorizate și puse în aplicare în mod eficace, punând accentul pe măsurile de monitorizare și de punere în aplicare și pe calendar (a se vedea punctul 4.1 din anexa V la Regulamentul PSC). Această explicație ar trebui să includă și modalitățile de colectare a datelor relevante. Ca parte a evaluării generale a PSC, Comisia va evalua dacă modalitățile propuse vor asigura faptul că PSC poate fi pus în aplicare și monitorizat în mod eficace ([16]). Printre alte funcții, organismul care coordonează elaborarea și monitorizarea PSC (a se vedea secțiunea II din prezentele orientări) va supraveghea punerea în aplicare, monitorizarea și raportarea privind PSC. În absența unui organism național de coordonare, aceste sarcini ar trebui să fie atribuite unuia sau mai multor organisme de punere în aplicare.

Comisia va purta un dialog regulat cu reprezentanții statelor membre, eventual prin intermediul unui grup de lucru tehnic specific, pentru a discuta orice aspecte și bune practici legate de activitățile de monitorizare și evaluare aferente FSC.

V. **Angajamente privind alocarea financiară**

FSC va fi finanțat, în mod excepțional și temporar, din veniturile provenite din licitarea a 50 de milioane de certificate în temeiul articolului 10a alineatul (8b) din Directiva ETS, a 150 de milioane de certificate în temeiul articolului 30d alineatul (3) din Directiva ETS și a unui volum de certificate suplimentare în temeiul articolului 30d alineatul (4) din Directiva ETS, care ar trebui să constituie venituri alocate externe.

Având în vedere că veniturile alocate externe urmează să fie puse la dispoziție în urma licitării certificatelor în temeiul articolului 10a alineatul (8b) și al articolului 30d alineatele (3) și (4) din Directiva ETS, articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul FSC prevede o derogare de la articolul 22 alineatul (2) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului ([17]) (Regulamentul financiar). În temeiul acestei derogări, creditele de angajament pot fi puse la dispoziție în mod automat la începutul fiecărui exercițiu financiar, începând cu 1 ianuarie 2026. Prin urmare, va fi posibil să se angajeze în fiecare an cuantumurile alocate anuale pentru fiecare stat membru în conformitate cu Regulamentul FSC.

([13]) De exemplu, „sărăcie energetică” potrivit articolului 2 punctul 52 din Directiva privind eficiența energetică ((UE) 2023/1791); „gospodărie” potrivit articolului 2 punctul 15 din Regulamentul (UE) 2019/1700 de stabilire a unui cadru comun pentru statisticile europene referitoare la persoane și gospodării și „microîntreprindere”, adică o întreprindere care are mai puțin de 10 angajați și a cărei cifră de afaceri anuală sau al cărei bilanț anual nu depășește 2 milioane EUR, calculat(ă) în conformitate cu articolele 3-6 din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă.

([14]) A se vedea articolul 6 litera (f).

([15]) A se vedea indicatorii comuni din anexa IV enumerați la numerele 1, 2, 3, 11, 13, 18, 19, 20, 29, 30, 32, 33, 34, 36 și 37.

([16]) În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul FSC.

([17]) Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L, 2024/2509, 26.9.2024).

a. ***Decizia de punere în aplicare a Comisiei combinată cu decizia de finanțare multianuală***

Comisia decide cu privire la PSC al unui stat membru prin intermediul unei decizii de punere în aplicare, în conformitate cu articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul FSC. În cazul unei evaluări pozitive, decizia de punere în aplicare a Comisiei va include elementele necesare în temeiul articolului 110 din Regulamentul financiar și va constitui decizia de finanțare în sensul articolului respectiv, astfel încât „[u]n angajament bugetar este precedat de o decizie de finanțare adoptată de instituția Uniunii sau de autoritatea delegată de către aceasta".

În scopul punerii în aplicare a FSC, decizia de finanțare pentru fiecare stat membru va fi multianuală și va acoperi perioada 2026-2032, indicând și:

— statul membru definit ca beneficiar;

— măsurile și investițiile care urmează să fie puse în aplicare;

— costurile totale estimate ale PSC și lista jaloanelor și a țintelor;

— durata totală a acțiunii;

— alocarea financiară maximă totală și alocările anuale corespunzătoare pentru statul membru respectiv în cadrul fondului, care urmează să fie plătite în tranșe;

— valorile plăților pentru fiecare jalon și țintă;

— contribuția națională;

— măsurile și calendarul de monitorizare și punere în aplicare;

— indicatorii relevanți privind atingerea jaloanelor și a țintelor avute în vedere și valoarea plății pentru fiecare atunci când sunt atinse;

— modalitățile prin care Comisia oferă acces la datele subiacente relevante;

— linia bugetară.

Decizia de finanțare va include o anexă cu alocările anuale ale statului membru [pe baza anexei I la Orientările privind PSC și ținând seama de articolul 17 alineatul (3) din Regulamentul FSC]. Aceste alocări vor fi notificate în mod oficial fiecărui stat membru pentru a fi utilizate ca referință pentru procesul de execuție financiară și ca bază pentru tranzacțiile financiare.

Decizia respectivă va fi adoptată fără a aduce atingere dispozițiilor relevante din CFM referitoare la perioada care începe în 2028.

b. ***Angajament juridic***

În conformitate cu articolul 19 din Regulamentul FSC, după adoptarea de către Comisie a unei decizii pozitive, astfel cum se menționează la articolul 17 din Regulamentul FSC, aceasta va încheia un acord bilateral cu statul membru în cauză. Acest acord va include (i) detalii privind punerea în aplicare a respectivului PSC, în special obligațiile specifice de monitorizare, (ii) normele și procedurile legate de control, (iii) corecțiile financiare și (iv) orice alte elemente relevante pentru punerea în aplicare eficace a sprijinului UE.

Acordul bilateral încheiat va constitui un angajament juridic individual în sensul Regulamentului financiar pentru perioada 2026-2032, fără a aduce atingere articolului 30d alineatul (4) și articolelor 30i și 30k din Directiva ETS.

c. ***Angajamente bugetare individuale***

În scopul angajamentelor bugetare, cuantumul maxim total al creditelor care urmează să fie plătite pentru un anumit PSC, astfel cum este prevăzut în deciziile de punere în aplicare ale Comisiei în conformitate cu articolul 17 din Regulamentul FSC, ar trebui defalcat în tranșe anuale [articolul 19 alineatul (2) din Regulamentul FSC].

Angajamentele bugetare individuale pentru fiecare stat membru vor fi efectuate în tranșe anuale. Acestea se vor baza pe anexa la respectiva decizie de punere în aplicare a Comisiei de emitere a unei evaluări pozitive a PSC, care are rol de decizie de finanțare multianuală pentru statul membru în cauză.

Astfel cum se prevede la articolul 17 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul FSC, în cazul în care costul total estimat al PSC al unui stat membru minus contribuția națională este mai mare sau egal cu alocarea maximă prevăzută în anexa I la Orientările privind PSC ale Comisiei, angajamentele bugetare individuale stabilite anual vor fi echivalente cu cuantumurile indicate pe an în anexa respectivă.

În cazul în care PSC al unui stat membru este aprobat cu o alocare financiară maximă mai mică decât cea indicată în anexa I la Orientările privind PSC ale Comisiei, astfel cum se prevede la articolul 17 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul FSC, angajamentele bugetare individuale stabilite anual vor fi reduse proporțional, ținându-se seama de contribuția totală a FSC prevăzută în decizia Comisiei în temeiul articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul FSC.

În cazul în care un stat membru nu își utilizează întreaga alocare într-un anumit an, cuantumul neutilizat din angajamentul anual va fi reportat în anii următori până la sfârșitul perioadei de finanțare.

În toate cazurile, astfel cum se prevede la articolul 15 din Regulamentul FSC, minimum 25 % din costul total estimat al fiecărui PSC trebuie să provină dintr-o contribuție a statului membru relevant.

d. *Dezangajări și credite rămase*

Eventualele dezangajări ale alocării financiare neutilizate vor fi efectuate în conformitate cu articolul 20 alineatul (10) din Regulamentul FSC la sfârșitul perioadei eligibile și după efectuarea tuturor plăților până la 31 decembrie 2033.

În cazul în care nu s-au înregistrat progrese concrete în ceea ce privește atingerea oricăror jaloane și ținte relevante în termen de 15 luni de la încheierea angajamentului juridic individual, Comisia va comunica evaluarea sa statului membru respectiv și îi va acorda două luni pentru a prezenta observații, înainte de a lua o decizie privind încetarea angajamentului juridic individual și dezangajarea cuantumului [articolul 20 alineatul (7) din Regulamentul FSC].

Prin derogare de la articolul 12 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul financiar și fără a aduce atingere articolului 30d alineatul (4) al șaselea paragraf din Directiva ETS, Comisia ar trebui să aloce statelor membre cuantumurile corespunzătoare creditelor neutilizate până la 31 decembrie 2033, în conformitate cu normele de distribuire a certificatelor prevăzute la articolul 30d alineatul (5) din Directiva ETS, în vederea realizării obiectivelor menționate la articolul 3 din Regulamentul FSC.

VI. **Cererile de plată**

a. *Depunerea cererilor de plată*

După atingerea jaloanelor și a țintelor relevante, statele membre trebuie să depună o cerere de plată motivată corespunzător, de până la două ori pe an (până la 31 iulie și 31 decembrie). Această cerere de plată trebuie să enumere toate jaloanele și țintele pe care statele membre le consideră atinse în mod satisfăcător, astfel cum se prevede în decizia de punere în aplicare a Comisiei menționată la articolul 17 din Regulamentul FSC. Cererea de plată ar trebui să fie însoțită de justificarea și dovezile relevante asociate fiecărui jalon și fiecărei ținte atinse, în conformitate cu acordul bilateral menționat la articolul 19 din Regulamentul FSC. Prezentarea fiecărui set ulterior de jaloane și ținte atinse va presupune și va confirma faptul că măsurile legate de jaloanele și țintele care anterior au fost atinse în mod satisfăcător nu au fost revocate de statul membru în cauză.

Cererile de plată ar trebui depuse prin intermediul modulului specific din sistemul SFC2021 al Comisiei. Toate documentele justificative care dovedesc atingerea cu succes a țintelor și a jaloanelor aferente trebuie să fie transmise, de asemenea, prin SFC2021 ca parte integrantă a cererii de plată. Înainte de depunerea cererii, ar trebui desfășurate activități tehnice pentru a verifica dacă jaloanele și țintele au fost atinse.

Sistemul va transmite în timp util statului membru o confirmare electronică de primire. Autoritățile statelor membre vor putea să corecteze sau să retragă cererile de plată prin intermediul acestui sistem, dacă este necesar, înainte ca Comisia să adopte deciziile de punere în aplicare indicate la articolul 20 alineatele (3) și (4) din Regulamentul FSC.

Dacă un stat membru nu consideră că un anumit jalon sau o anumită țintă prevăzut(ă) pentru o anumită dată a fost atins(ă) sau dacă a identificat probleme de punere în aplicare legate de acesta (aceasta) (de exemplu, activități de audit sau de control în curs, lipsa unor dovezi suficiente sau orice alt motiv), poate să nu includă jalonul sau ținta în cauză într-o cerere de plată, dar să solicite totuși plata pentru celelalte jaloane și ținte prevăzute pentru aceeași dată și considerate atinse pe deplin. Înainte de a depune o cerere de plată, statele membre sunt invitate să consulte Comisia în mod informal pentru a se asigura că dosarul a fost pregătit în mod corespunzător.

Pentru a îndeplini dispozițiile articolului 20 alineatul (1) din Regulamentul FSC, un stat membru nu ar trebui să prezinte ținte individuale atinse parțial (de exemplu, 8 dintre cele 10 elemente angajate anticipate pentru o anumită dată). **În cererile de plată ar trebui incluse numai jaloanele și țintele atinse pe deplin**. Țintele sau jaloanele care nu au fost atinse sau care au fost atinse doar parțial până la data prevăzută ar trebui să fie continuate și incluse în următoarele cereri de plată, după atingerea lor în mod satisfăcător.

b. ***Declarația de gestiune***

În conformitate cu articolul 21 alineatul (2) din Regulamentul FSC și cu anexa III la acesta, statele membre trebuie să atașeze la fiecare cerere de plată o declarație de gestiune semnată.

Această declarație de gestiune certifică faptul că alocările financiare au fost utilizate în scopul lor preconizat, că informațiile prezentate împreună cu cererea de plată sunt complete, exacte și fiabile și că sistemele de control intern instituite oferă asigurările necesare că alocările financiare au fost gestionate în conformitate cu toate normele aplicabile, în special cele privind evitarea conflictelor de interese și prevenirea fraudei, a corupției și a dublei finanțări din cadrul fondului și al altor programe ale UE, în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare.

Declarația de gestiune ar trebui să conțină următoarele:

(i) o declarație conform căreia informațiile din cererea de plată sunt prezentate în mod corespunzător, complete și exacte;

(ii) o declarație conform căreia fondurile au fost utilizate în scopul lor preconizat, astfel cum se prevede în acordul încheiat în temeiul articolului 19 din Regulamentul FSC;

(iii) o declarație conform căreia sistemele de control instituite oferă garanțiile necesare privind legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente, adică demonstrează atingerea jaloanelor și a țintelor în cauză;

(iv) o declarație conform căreia, în concordanță cu principiul bunei gestiuni financiare, sistemele de control existente funcționează în mod corespunzător și oferă asigurările necesare că sprijinul este acordat cu respectarea normelor UE privind ajutoarele de stat și achizițiile publice, după caz. În special, sistemele de control existente ar trebui să se asigure că frauda, corupția și conflictele de interese sunt prevenite, depistate și corectate și că dubla finanțare din cadrul fondului și al altor programe ale UE este evitată;

(v) o declarație conform căreia jaloanele și țintele atinse anterior nu au fost revocate după confirmarea de către Comisie a atingerii lor;

(vi) confirmarea faptului că neregulile identificate în legătură cu punerea în aplicare a PSC au fost corectate în mod corespunzător și că cuantumurile relevante au fost recuperate de la beneficiari.

În anexa II este prezentat un model pentru această declarație de gestiune.

c. ***Rezumatul auditurilor***

Statele membre ar trebui să furnizeze, împreună cu fiecare cerere de plată, și un rezumat al auditurilor efectuate de autoritățile de control în conformitate cu standardele de audit acceptate la nivel internațional.

Perioada acoperită și domeniul de aplicare al auditurilor la care se referă rezumatul auditurilor pot fi diferite de perioada și domeniul de aplicare ale țintelor și jaloanelor atinse. Cu toate acestea, pentru a asigura buna gestiune financiară, se încurajează desfășurarea de activități de audit preventiv (de exemplu, audituri care să examineze sistemul în cadrul căruia este pus în aplicare FSC pentru a semnala orice riscuri posibile în faza incipientă a punerii în aplicare a FSC) înainte de a transmite Comisiei cereri de plată. În cazul în care nu se realizează o astfel de activitate de audit preventiv timpuriu, va exista obligația de a efectua astfel de activități în timp util și de a transmite rezultatele în cererile de plată ulterioare.

Rezumatul trebuie să includă, printre altele, domeniul de aplicare al auditurilor (și anume măsurile și investițiile vizate și perioada acoperită), o analiză a deficiențelor identificate și orice acțiune corectivă întreprinsă. Rapoartele finale de audit sau orice informații suplimentare relevante pot fi, de asemenea, incluse ca anexe la rezumat, spre informarea Comisiei.

VII. **Evaluarea și prelucrarea cererilor de plată de către Comisie**

În cadrul FSC bazat pe performanță, plățile nu sunt legate de costurile reale sau estimate ale măsurilor și investițiilor incluse în PSC. În schimb, cuantumul fiecărei plăți este legat de jaloanele și țintele evaluate de Comisie ca fiind atinse în mod satisfăcător.

a. ***Definirea ex ante a valorii plăților***

Valoarea plății pentru fiecare jalon și țintă va fi stabilită *ex ante* în decizia de punere în aplicare a Comisiei (articolul 17 din Regulamentul FSC). Termenul „valoare a plății" se referă la **valoarea monetară a plății,** legată de îndeplinirea satisfăcătoare a unui jalon sau a unei ținte individuale incluse în PSC, pe care Comisia o va plăti statului membru în urma unei evaluări pozitive de către Comisie a faptului că jalonul sau ținta respectivă a fost atins(ă) în mod satisfăcător.

Atunci când stabilește valoarea plății pentru fiecare jalon și fiecare țintă, Comisia va lua în considerare, în cursul procesului de evaluare a PSC, importanța măsurii sau a investiției de care sunt legate acestea și contribuția sa la criteriile prevăzute la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul FSC.

Valoarea plății pentru un **jalon sau o țintă legat(ă) de o activitate cu costuri estimate** va fi determinată pe baza estimării *ex ante* a costurilor activității relevante. În principiu, în PSC, orice măsură cu costuri estimate zero va fi legată, direct sau indirect, de una sau mai multe activități cu costuri estimate. Atunci când este legată direct de una sau mai multe activități, valoarea plății pentru jaloanele sau țintele din cadrul acestor măsuri va fi stabilită ca procent din cuantumul planificat pentru investiția asociată. Atunci când o măsură este legată indirect de mai multe activități, valoarea plății pentru jaloanele sau țintele respective va fi definită ca procent din cuantumurile totale planificate pentru activitățile în cauză. În cazuri excepționale, valoarea plății pentru o măsură cu costuri estimate zero poate fi definită ca procent din întregul plan.

b. **Evaluare pozitivă și plată**

Astfel cum se prevede la articolul 20 alineatul (3) din Regulamentul FSC, după ce stabilește că au fost atinse toate jaloanele și țintele raportate incluse într-o cerere de plată, Comisia va adopta o decizie individuală de autorizare a plății tranșei respective ca parte a alocării financiare în conformitate cu Regulamentul financiar.

Decizia de plată individuală a Comisiei trebuie adoptată nu mai devreme de două luni și nu mai târziu de trei luni de la termenul relevant pentru depunerea cererii de plată în conformitate cu articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul FSC.

În conformitate cu articolul 20 alineatul (5) din Regulamentul FSC, termenul pentru plata tranșei începe să curgă de la data la care Comisia a comunicat statului membru în cauză decizia de autorizare a plății tranșei. Plata cuantumului eligibil este condiționată de disponibilitatea finanțării din partea Comisiei și de existența unor cuantumuri suficiente disponibile în angajamentele bugetare individuale pentru statul membru respectiv. În cazul în care o plată nu poate fi efectuată din cauza lipsei de finanțare sau a angajamentelor bugetare disponibile insuficiente, aceasta va fi reluată după ce finanțarea devine disponibilă sau după ce sunt asumate noile angajamente și înainte de prelucrarea oricăror noi cereri de plată.

Plățile vor fi efectuate pentru fiecare stat membru până la limita angajamentelor bugetare individuale anuale ale acestuia, care sunt stabilite în prealabil.

c. **Atingerea în mod satisfăcător a unui jalon sau a unei ținte**

Un jalon sau o țintă ar trebui să fie considerat(ă) atins(ă) în mod satisfăcător dacă rezultatul său preconizat a fost atins, ținând seama de obiectivele jalonului sau ale țintei incluse în PSC aprobat, de descrierea acestuia (acesteia), de scopul său subiacent și de contextul măsurii sau al investiției aferente.

Descrierea măsurii sau a investiției căreia îi aparține jalonul sau ținta, precum și orice alte secțiuni relevante ale PSC, furnizează contextul și scopul subiacent utilizate pentru interpretarea jalonului sau a țintei. Evaluarea jalonului sau a țintei ar trebui să urmeze o logică a scopului și să se concentreze asupra atingerii rezultatului preconizat al jalonului sau al țintei respective, nu pe îndeplinirea cumulativă a tuturor cerințelor individuale stabilite în fiecare jalon sau țintă.

d. **Evaluarea negativă a jaloanelor și a țintelor, suspendarea plăților**

Astfel cum se prevede la articolul 20 alineatul (4) din Regulamentul FSC, în cazul în care, în urma evaluării sale, Comisia stabilește că un jalon sau o țintă prezentat(ă) de un stat membru în cererea sa de plată nu a fost atins(ă) în mod satisfăcător, aceasta își va indica intenția de a suspenda plata unei părți din alocarea financiară proporționale cu cuantumul alocat părții neîndeplinite a țintei sau a jalonului. În ceea ce privește jaloanele și țintele considerate neîndeplinite, Comisia va furniza statului membru în cauză un aviz motivat și îi va oferi posibilitatea de a-și prezenta observațiile în termen de o lună de la comunicarea evaluării Comisiei.

După această perioadă, Comisia va adopta deciziile relevante de autorizare a plății pentru o tranșă echivalentă cu valorile plății corespunzătoare țintelor și jaloanelor considerate atinse și de suspendare a plății pentru restul țintelor și jaloanelor neîndeplinite.

Statul membru are la dispoziție până la nouă luni de la data la care i se notifică decizia de suspendare pentru a atinge jaloanele și țintele suspendate. În cazul în care, la sfârșitul acestor nouă luni, jaloanele și țintele relevante încă nu au fost atinse, Comisia va comunica statului membru constatările sale cu privire la nerealizarea acestora. Statul membru își poate prezenta observațiile în termen de două luni de la această comunicare.

În cazul în care, după audierea statului membru, concluzia este că jalonul sau ținta suspendat(ă) nu a fost încă atins(ă), Comisia va reduce proporțional cuantumul alocării financiare în conformitate cu articolul 20 alineatul (6) din Regulamentul FSC. În principiu, cuantumul care urmează să fie redus corespunde cuantumului suspendat anterior, cu excepția cazului în care statul membru demonstrează că, în perioada de nouă luni, unele dintre jaloanele sau țintele neîndeplinite au fost atinse în mod satisfăcător sau că s-au înregistrat progrese suplimentare în direcția îndeplinirii rezultatului preconizat, caz în care reducerea poate fi ajustată în consecință.

Suspendarea ar trebui revocată numai în cazul în care jaloanele și țintele relevante au fost atinse în mod satisfăcător. În aceste cazuri, se vor aplica dispozițiile prezentate în secțiunea anterioară, iar Comisia va adopta o decizie individuală de autorizare a plății cuantumurilor suspendate.

e. ***Abatere de la costurile estimate inițial***

Diferențele dintre costurile estimate prezentate împreună cu versiunea inițială sau ulterioară a PSC și cuantumurile plătite destinatarilor finali în cadrul unei anumite investiții trebuie evaluate suplimentar. În cazul în care, în urma efectuării acestei evaluări, pare că estimarea inițială a costurilor unei investiții a fost supraestimată, va fi necesară o modificare a PSC pentru a corecta țintele și jaloanele planificate sau pentru a realoca fondurile rămase. În aceste cazuri, printre alte surse, datele colectate cu privire la plățile efective efectuate de un stat membru pentru a plăti alocările financiare din cadrul fondului către destinatarii finali [articolul 21 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul FSC] pot servi drept indicator pentru a verifica exactitatea estimărilor *ex ante* ale costurilor, asigurându-se astfel cheltuirea eficientă a fondurilor FSC.

f. ***Plăți proporționale în cazul unor resurse limitate***

În conformitate cu articolul 20 alineatul (9) din Regulamentul FSC, în cazul în care, într-o anumită rundă de cereri de plată, veniturile alocate fondului nu sunt suficiente pentru a acoperi cererile de plată depuse, Comisia va plăti statelor membre **pe bază proporțională, determinată ca procent de disponibilități de plată în raport cu totalul plăților aprobate, până la valoarea angajamentelor anuale individuale ale statelor membre**. În următoarea rundă de cereri de plată, Comisia ar trebui să acorde prioritate statelor membre cu plăți întârziate din runda anterioară de cereri de plată și abia apoi noilor cereri de plată transmise.

În cazul în care cuantumul plății proporționale alocate unui stat membru depășește cuantumul angajamentelor bugetare ale statului membru respectiv, decontarea cuantumului se va face în două etape: i) un cuantum până la valoarea angajamentului bugetar deschis va fi plătit în conformitate cu normele privind plățile prevăzute la articolul 20 alineatul (5) din Regulamentul FSC, iar ii) partea rămasă din plata aprobată va fi plătită atunci când sunt asumate noi angajamente, la începutul anului următor.

g. ***Deficiențe grave în ceea ce privește performanța și încetarea acordului***

Astfel cum se indică la articolul 20 alineatul (7) din Regulamentul FSC, în cazul în care, în termen de 15 luni de la data încheierii acordurilor relevante menționate la articolul 19 din Regulamentul FSC, statul membru nu a înregistrat progrese concrete în ceea ce privește atingerea oricăror jaloane și ținte relevante, Comisia ar trebui să denunțe acordurile stabilite și să dezangajeze cuantumul alocării financiare fără a aduce atingere articolului 14 alineatul (3) din Regulamentul financiar.

Pentru a preveni o astfel de situație, Comisia va efectua o monitorizare periodică încă din primele etape ale punerii în aplicare, chiar înainte să fie necesară raportarea cu privire la primele jaloane și ținte. Această monitorizare va fi efectuată în strânsă cooperare cu autoritățile statelor membre și poate lua forma unor observații scrise, a unor opinii exprimate în cadrul reuniunilor operaționale și a unui dialog formal privind punerea în aplicare cu autoritățile FSC desemnate sau a oricărei alte modalități adecvate.

În conformitate cu articolul 20 alineatul (7) din Regulamentul FSC, Comisia va adopta o decizie privind încetarea acordurilor încheiate în temeiul articolului 19 din Regulamentul FSC după ce a acordat statului membru posibilitatea de a-și prezenta observațiile în termen de două luni de la comunicarea evaluării Comisiei potrivit căreia nu s-au înregistrat progrese concrete.

Pentru a preveni o astfel de situație, Comisia va efectua o monitorizare periodică încă din primele etape ale punerii în aplicare, chiar înainte să fie necesară raportarea cu privire la primele jaloane și ținte. Această monitorizare va fi efectuată în strânsă cooperare cu autoritățile statelor membre și poate lua forma unor observații scrise, a unor opinii exprimate în cadrul reuniunilor operaționale și a unui dialog formal privind punerea în aplicare cu autoritățile FSC desemnate sau a oricărei alte modalități adecvate.

VIII. **Protecția intereselor financiare ale UE**

În punerea în aplicare a PSC, statele membre, în calitate de beneficiari ai fondurilor, trebuie să ia toate măsurile adecvate pentru a proteja interesele financiare ale UE.

Mai precis, este important să se asigure că utilizarea alocărilor financiare respectă legislația UE și națională aplicabilă, în special în ceea ce privește prevenirea, depistarea și corectarea fraudei, a corupției și a conflictelor de interese, în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul FSC. Această cerință se aplică măsurilor și investițiilor sprijinite de fond, inclusiv celor realizate de alte entități publice sau private decât gospodăriile vulnerabile, microîntreprinderile vulnerabile sau utilizatorii de transport vulnerabili.

a. ***Sisteme de gestiune și control***

Statele membre trebuie să instituie un sistem de control intern eficace și eficient, în conformitate cu cadrele lor instituționale, juridice și financiare. Sistemul de control intern trebuie să includă o separare a funcțiilor și mecanisme de raportare, supraveghere și monitorizare.

Sistemele de gestiune și control trebuie să fie capabile să ofere autorităților asigurarea că jaloanele și țintele stabilite în PSC au fost atinse, că fondurile au fost gestionate în conformitate cu întreaga legislație aplicabilă, în special cu normele privind ajutoarele de stat și achizițiile publice, și că conflictele de interese, frauda, corupția și dubla finanțare au fost prevenite, depistate și corectate în timpul punerii în aplicare și înainte ca cererea de plată să fie prezentată Comisiei, împreună cu dovezile că țintele și jaloanele au fost atinse.

Autoritățile de punere în aplicare trebuie să instituie controale de gestiune adecvate pentru a confirma că jaloanele și țintele incluse în PSC au fost atinse și că nu există nereguli grave, și anume fraudă, corupție, conflict de interese sau dublă finanțare. Controalele ar putea include, de exemplu, verificări documentare, controale la fața locului și controale tematice.

În plus, statele membre trebuie să pună în aplicare măsuri eficace și proporționale de combatere a fraudei și a corupției, precum și orice alte măsuri necesare pentru a evita în mod eficace conflictele de interese. De asemenea, acestea trebuie să inițieze acțiuni în justiție pentru a recupera fondurile care au fost deturnate. În plus, trebuie să se prevadă un set specific de măsuri adecvate de atenuare împotriva fraudei, pe baza unei evaluări adecvate a riscului de fraudă. Sistemele de gestionare trebuie să se asigure că există proceduri eficace și că toate cazurile de fraudă, corupție și conflict de interese sunt raportate și corectate în mod corespunzător prin recuperări.

Statele membre trebuie să stabilească și să mențină proceduri adecvate pentru întocmirea declarației de gestiune și a rezumatului auditurilor efectuate la nivel național și pentru păstrarea tuturor informațiilor subiacente necesare pentru pista de audit.

b. ***Prevenirea fraudelor***

În scopul prevenirii fraudei și al controlului general, statelor membre li se solicită, atunci când transmit Comisiei declarația de gestiune și rezumatul auditurilor, să raporteze cu privire la deficiențele identificate și la acțiunile corective întreprinse. Aceste deficiențe includ:

(a) neregulile care au făcut obiectul unei prime evaluări scrise efectuate de către o autoritate administrativă sau judiciară competentă, care a concluzionat, pe baza unor fapte specifice, că a fost comisă o neregulă, indiferent de posibilitatea ca această concluzie să trebuiască să fie revizuită sau retrasă ulterior în urma evoluțiilor din procedura administrativă sau judiciară;

(b) neregulile care duc la inițierea unor proceduri administrative sau judiciare la nivel național în vederea stabilirii existenței fraudei sau a altor infracțiuni, astfel cum sunt menționate la articolul 3 alineatul (2) literele (a) și (b) și la articolul 4 alineatele (1), (2) și (3) din Directiva (UE) 2017/1371 și la articolul 1 alineatul (1) litera (a) din Convenția elaborată în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene (1), în cazul statelor membre care nu au obligații în temeiul directivei respective;

(c) neregulile care precedă falimentul;

(d) neregulile sau grupul de nereguli specifice pentru care Comisia transmite unui stat membru o cerere scrisă de informații în urma raportării inițiale făcute de statul membru.

Responsabilitatea pentru raportarea neregulilor revine statului membru în care cheltuielile neconforme sunt efectuate de destinatarul final și plătite în cursul operațiunii.

Se recomandă ca statul membru să raporteze imediat Comisiei neregulile descoperite sau despre care se presupune că au avut loc, indicând orice alt stat membru vizat, dacă acestea au repercusiuni în afara teritoriului său.

Pentru a raporta neregulile, autoritățile naționale ar trebui să își bazeze comunicarea pe modelul standard aprobat ca anexa XII la RDC, cu adaptările relevante pentru obiectul PSC. În acest scop, Comisia recomandă cu fermitate utilizarea Sistemului de gestionare a neregulilor, care ar permite și exportarea neregulilor într-un dosar anexat la declarația de gestiune și la rezumatul auditurilor.

Informațiile raportate trebuie utilizate în conformitate cu cele indicate în secțiunea 1.5 din anexa XII la RDC.

c. ***Conflictul de interese***

Un conflict de interese apare atunci când o persoană implicată în execuția bugetului UE nu își poate îndeplini atribuțiile în mod imparțial și obiectiv din cauza unor interese personale. Astfel cum este definit la **articolul 61 din Regulamentul financiar**, un conflict există atunci când aceste atribuții sunt compromise din motive precum legăturile de familie, implicarea emoțională, afinitățile politice sau naționale, interesele economice sau orice alt câștig personal direct sau indirect. Cei care pun în aplicare FSC trebuie să ia măsuri adecvate pentru a preveni un conflict de interese și pentru a aborda situațiile care pot fi percepute în mod obiectiv ca fiind un conflict de interese.

Printre **exemplele tipice** de conflicte de interese se numără:

— beneficiile personale (financiare sau de altă natură);

— relațiile (de exemplu, membri ai familiei, prieteni, foști angajatori);

— rolurile duble (de exemplu, o persoană care acționează atât în calitate de funcționar public, cât și în calitate de beneficiar al proiectului).

Normele privind conflictele de interese se aplică **tuturor persoanelor și entităților** implicate în gestionarea și supravegherea FSC. Prin urmare, se aplică persoanelor care lucrează pentru autoritățile menționate la punctul privind desemnarea din prezenta notă de orientare.

Pentru a proteja integritatea și încrederea publică, organismele de punere în aplicare a FSC ar trebui să întreprindă următoarele acțiuni preventive.

(a) Evaluarea riscurilor

— Identificarea pozițiilor și a proceselor în cadrul cărora este probabil să apară conflicte de interese.

— Concentrarea asupra domeniilor cu cel mai ridicat grad de risc reflectate în evaluarea riscurilor.

(b) Coduri de conduită și declarații

— Solicitarea întregului personal și experților externi să declare absența conflictelor.

— Implementarea unui cod de etică clar și a unui comportament profesional.

(c) Separarea atribuțiilor

— Asigurarea faptului că nicio persoană nu deține mai multe roluri care ar putea influența în mod nejustificat deciziile.

— Separarea funcțiilor esențiale, cum ar fi evaluarea și controlul.

(d) Transparența procesului decizional

— Păstrarea unei documentații complete referitoare la declarațiile privind absența conflictelor de interese.

(e) Formare și conștientizare

— Asigurarea formării periodice a personalului și a părților interesate cu privire la identificarea și gestionarea conflictelor de interese.

Depistarea și gestionarea

În cazul în care se suspectează sau se identifică un conflict de interese:

— persoana implicată trebuie să raporteze imediat situația;

— autoritatea competentă trebuie să ia măsuri prompte pentru a elimina riscul, cum ar fi reatribuirea responsabilităților sau retragerea persoanei în cauză din proces;

— toate incidentele trebuie înregistrate în mod corespunzător.

În cazul în care există suspiciuni de fraudă, chestiunea ar trebui **înaintată Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF)** (a se vedea secțiunea privind frauda).

Consecințele nerespectării

Incapacitatea de a aborda sau de a preveni conflictele de interese poate avea consecințe financiare grave și poate conduce la o recuperare a fondurilor de către Comisie, în conformitate cu articolul 21 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul FSC.

d. ***Prevenirea dublei finanțări și complementaritatea cu alte instrumente de finanțare***

Prevenirea dublei finanțări este esențială pentru a se asigura utilizarea eficientă și eficace a resurselor UE. Dubla finanțare se referă la situațiile în care **aceleași costuri sunt acoperite de mai multe surse de finanțare din partea UE**, ceea ce duce la ineficiențe și la o gestionare financiară defectuoasă.

În cadrul FSC, măsurile și investițiile pot primi sprijin complementar din partea altor fonduri ale UE. Însă, conform articolului 13 din Regulamentul FSC, sprijinul acordat în cadrul FSC trebuie să fie **suplimentar** sprijinului din partea altor programe ale UE și să nu acopere aceleași costuri.

La fel ca MRR, în cadrul FSC, dubla finanțare poate avea loc la două niveluri.

— La **nivelul statelor membre**. Statele membre au obligația să identifice în PSC „finanțarea existentă sau planificată a măsurilor și a investițiilor din alte surse ale UE, internaționale, publice sau, după caz, private care contribuie la măsurile și investițiile prevăzute în plan”. După aprobarea PSC, orice sprijin suplimentar din alte fonduri ale UE pentru acoperirea unor costuri deja incluse în estimarea costurilor PSC ar duce la primirea de către statul membru a unui sprijin din două surse diferite de finanțare din partea UE pentru acoperirea acelorași costuri.

— La **nivelul destinatarului final**. Un destinatar final nu ar trebui să beneficieze de sprijin pentru acoperirea acelorași costuri atât din MRR – prin intermediul statului membru –, cât și din alte fonduri ale UE.

În continuare sunt stabilite **obligațiile și responsabilitățile statelor membre** în ceea ce privește prevenirea, depistarea și corectarea cazurilor de dublă finanțare.

Etapa de proiectare

— Statele membre au obligația de a include în PSC informații cuprinzătoare privind orice finanțare existentă sau planificată din partea UE. Acest lucru asigură transparența și contribuie la identificarea potențialelor suprapuneri într-un stadiu incipient.

— Fiecare PSC trebuie să fie suficient de detaliat pentru a demonstra că niciun cost nu este acoperit de mai mult de o sursă de finanțare din partea UE. Având în vedere caracterul bazat pe performanță al FSC, atunci când se combină sprijinul FSC cu sprijinul din partea altor fonduri ale UE, o delimitare *ex ante* clară a costurilor este abordarea implicită pentru a se evita dubla finanțare. În cazul măsurilor care sunt finanțate doar parțial din FSC, statele membre ar trebui să delimiteze în mod clar părțile proiectului care sunt finanțate din FSC de cele care sunt finanțate din alte fonduri ale UE. Statele membre ar trebui să indice această delimitare atunci când își prezintă estimările *ex ante* ale costurilor și să identifice diferențiat jaloanele și țintele care trebuie raportate în cadrul diferitelor instrumente ale UE. O delimitare *ex ante* a costurilor poate fi stabilită, de exemplu, prin identificarea unor etape distincte de punere în aplicare a unei măsuri cofinanțate sau prin separarea diferitelor categorii de costuri și atribuirea lor către respectivele instrumente de finanțare din partea UE.

— PSC ar trebui să prezinte în mod clar structurile, procedurile și mecanismele de control instituite la nivel național și regional pentru a preveni dubla finanțare. Aceste mecanisme ar trebui integrate în sisteme de control mai ample.

Etapa de punere în aplicare

— Statelor membre le revine responsabilitatea principală pentru monitorizarea utilizării fondurilor FSC în cursul punerii în aplicare. Aceasta include asigurarea faptului că toate investițiile și măsurile sunt finanțate în conformitate cu PSC și luarea de măsuri corective în cazul în care se depistează o dublă finanțare.

— Este esențial ca statele membre să efectueze controale de gestiune și audituri periodice, inclusiv la nivelul destinatarilor finali, pentru a identifica și a corecta orice caz de dublă finanțare. Constatările și măsurile corective ar trebui raportate în declarațiile de gestiune și în rezumatele auditurilor.

— Mecanisme de depistare. Statele membre ar trebui să pună în aplicare metodologii solide de colectare a datelor și de verificare încrucișată în sistemele lor de control. În special, este încurajată utilizarea unui sistem informatic integrat pentru a se asigura identificarea rapidă a oricărei suprapuneri cu alte fonduri ale UE. La nivelul destinatarilor finali, verificările ar trebui să includă coroborarea declarațiilor pe propria răspundere privind absența dublei finanțări cu informații suplimentare adecvate, de exemplu verificarea încrucișată cu bazele de date disponibile sau cu sistemul contabil al destinatarilor finali.

— Măsuri corective. Atunci când este identificată o dublă finanțare, statele membre trebuie să inițieze proceduri de recuperare pentru a recupera fondurile de la destinatarii finali. Sursa de finanțare pentru care decizia de finanțare a fost luată ultima dată ar trebui să se adapteze, în conformitate cu normele aplicabile programului UE în cauză.

Rolul Comisiei

Comisia păstrează un rol de supraveghere, evaluând delimitarea *ex ante* și caracterul adecvat al mecanismelor de control prevăzute în PSC și monitorizând controalele și auditurile statelor membre în cursul punerii în aplicare. Aceasta poate solicita informații suplimentare și poate interveni dacă statele membre nu iau măsurile corective necesare.

Comisia poate efectua propriile audituri și poate asigura recuperarea fondurilor în cazul în care se identifică o dublă finanțare, pentru a proteja bugetul UE.

e. ***Respectarea normelor UE privind ajutoarele de stat***

Astfel cum se prevede în considerentul 40 din Regulamentul FSC, sprijinul pentru măsurile și investițiile care intră în domeniul de aplicare al articolului 107 alineatul (1) din TFUE trebuie să respecte normele UE privind **ajutoarele de stat**.

În cazul în care autoritățile naționale dispun de o marjă de apreciere în ceea ce privește modul de utilizare a fondurilor UE, acestea constituie ajutor de stat dacă sunt îndeplinite toate celelalte criterii prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE. Având în vedere caracterul cumulativ al criteriilor prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE, în cazul în care unul dintre criterii nu este îndeplinit, prezența ajutorului de stat poate fi exclusă ([18]).

De exemplu, nu este considerat ajutor de stat sprijinul pentru activități care nu sunt de natură economică (și anume care nu sunt desfășurate pentru furnizarea de bunuri sau servicii pe piață). Acest lucru se poate întâmpla, de exemplu, în cazul sprijinului acordat gospodăriilor pentru renovarea locuinței, cu condiția ca acestea să nu închirieze locuința respectivă și să nu o utilizeze pentru alte activități economice. Totuși, în cazul în care se acordă sprijin proprietarilor care își închiriază proprietățile gospodăriilor vulnerabile, trebuie luate în considerare normele privind ajutoarele de stat. În astfel de cazuri, statele membre pot opta pentru acordarea unui astfel de sprijin în conformitate cu Regulamentul general *de minimis*, care prevede, printre altele, că valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate per stat membru unei întreprinderi unice nu trebuie să depășească 300 000 EUR într-o perioadă de trei ani ([19]).

În cazul în care se verifică un ajutor de stat, sprijinul pentru respectivele măsuri și investiții trebuie să fie notificat Comisiei și aprobat de către aceasta înainte ca statele membre să poată acorda ajutorul, excepție făcând situația în care respectivele măsuri și investiții îndeplinesc condițiile aplicabile ale unui regulament de exceptare pe categorii, în special ale Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare (RGECA), care declară anumite categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din TFUE, sau intră sub incidența Regulamentului de minimis.

Pe baza celor de mai sus, statele membre sunt invitate ca în PSC pentru fiecare măsură și investiție:

— să precizeze dacă sprijinul pentru măsura sau investiția respectivă va constitui ajutor de stat în temeiul articolului 107 alineatul (1) din TFUE[10] sau

— să precizeze dacă măsura sau investiția respectivă va fi finanțată pe baza unei scheme de ajutoare de stat existente care intră sub incidența unui regulament de exceptare pe categorii, în special a RGECA sau a schemei generale *de minimis*, sau dacă va fi aprobată printr-o decizie a Comisiei privind ajutoarele de stat (indicând numărul de referință al schemei respective) sau

— să precizeze dacă măsura sau investiția respectivă va avea ca rezultat o nouă măsură de ajutor de stat și să ofere o explicație cu privire la respectarea de către aceasta a condițiilor unui regulament de exceptare pe categorii sau ale RGECA (indicând articolul) sau ale Regulamentului general *de minimis* sau

— să precizeze dacă măsura sau investiția respectivă necesită o notificare a ajutorului de stat și, în caz afirmativ, să indice momentul în care statul membru intenționează să prenotifice sau să notifice Comisiei măsura sau investiția planificată și detaliile instrumentului de ajutor de stat aplicabil care asigură compatibilitatea cu normele pieței interne.

Trebuie remarcat faptul că, în cazul în care sunt respectate dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007, o compensație pentru obligațiile de serviciu public în transportul terestru este exceptată de la obligația de notificare prealabilă a Comisiei în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE ([20]).

În cazul în care statul membru nu este sigur dacă măsura sau investiția respectivă implică ajutor de stat sau este compatibilă cu normele UE privind ajutoarele de stat, acesta ar trebui să consulte Comisia cu privire la această chestiune.

Statele membre au obligația să notifice Comisiei măsurile de ajutor de stat înainte de a le acorda, în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE.

([18]) Orientări suplimentare cu privire la măsurile care pot constitui ajutor de stat, cu exemple, sunt disponibile în Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), care reflectă experiența de caz până în 2016. În plus, modelele orientative aferente Mecanismului de redresare și reziliență privind ajutoarele de stat oferă exemple de diferențiere a cazurilor de ajutoare și a celor în care nu este vorba de ajutoare și oferă informații cu privire la procedurile și instrumentele privind ajutoarele de stat potențial aplicabile, în special:
- *Guiding template*:*Investment/operating aid for the reduction and removal of greenhouse gas emissions including through support for renewable energy and energy efficiency* (Model orientativ: ajutoare pentru investiții/de exploatare pentru reducerea și eliminarea emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv prin sprijinirea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice).
- *Guiding template*:*Energy efficiency in buildings* (Model orientativ: eficiența energetică a clădirilor).
- *Guiding template*:*Premiums for the acquisition of zero- and low-emission road vehicles* (Model orientativ: prime pentru achiziționarea de vehicule rutiere cu emisii zero și cu emisii scăzute).

([19]) Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis (JO L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj).

([20]) Orientări suplimentare sunt disponibile în Comunicarea Comisiei referitoare la orientări pentru interpretarea Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători (JO C 222, 26.6.2023, p. 1).

În cazul în care un stat membru acordă ajutor de stat în temeiul Regulamentului de exceptare pe categorii sau al Regulamentului *de minimis*, acesta are responsabilitatea de a se asigura că ajutorul de stat respectă toate dispozițiile relevante ([21]).

f. **Respectarea normelor privind achizițiile publice**

În interesul asigurării unei bune gestiuni financiare și în conformitate cu caracterul bazat pe performanță al fondului, ar trebui să se stabilească norme specifice privind angajamentele bugetare, plățile, suspendarea și recuperarea fondurilor, precum și privind încetarea acordurilor referitoare la sprijinul financiar. Statele membre ar trebui să ia măsurile adecvate pentru a se asigura că utilizarea fondurilor în legătură cu măsurile sprijinite de fond respectă legislația UE și națională aplicabilă referitoare la aplicarea sa, inclusiv legislația privind achizițiile publice și obligațiile de serviciu public în transportul rutier ([22]). Statele membre au, de asemenea, obligația de a institui sisteme de control intern pentru a oferi asigurări cu privire la această conformitate.

Atunci când instituie sistemul de control, autoritățile naționale ar trebui să evalueze riscurile inerente ale diferitelor măsuri și să evalueze dacă dispozițiile privind achizițiile publice s-ar aplica printr-o legătură directă între activitățile care contribuie la jaloane și ținte și procedurile de achiziții publice și amploarea controalelor care ar trebui efectuate pe baza unei evaluări adecvate a riscurilor.

Măsurile propuse pentru a asigura respectarea normelor privind achizițiile publice ar trebui să fie proporționale cu riscurile identificate, iar existența unui sistem de control solid ar trebui să fie coroborată prin audituri de sistem efectuate de organismele de audit desemnate. De asemenea, se poate obține o asigurare prin activitatea de audit referitoare la alte fonduri, cu condiția ca sistemul de control pentru achizițiile publice să fie identic cu sistemul utilizat pentru FSC.

Având în vedere natura FSC, și anume faptul că plățile sunt legate de îndeplinirea jaloanelor și a țintelor, nu există nicio cerință de a verifica toate procedurile de achiziții publice legate de măsurile puse în aplicare. Totuși, în cazul în care există o legătură directă între activitățile care contribuie la jaloane și ținte și procedurile de achiziții publice, autoritățile naționale ar trebui să stabilească proceduri clare pentru a specifica, printr-o evaluare a riscurilor, amploarea activităților care ar trebui desfășurate în cadrul procedurii de achiziții publice, inclusiv în etapa de punere în aplicare a contractului.

Neregulile în materie de achiziții publice depistate sau raportate autorităților naționale sunt stabilite atunci când există o legătură directă între activități și procedurile de achiziții publice neconforme. O legătură directă clară există, de exemplu, atunci când se depistează o neregulă în cadrul unui contract de achiziții publice pentru renovarea clădirilor dacă în plan investiția aferentă constă în renovare energetică.

În cazul în care organismele naționale (sau Comisia) depistează nereguli în materie de achiziții publice, ar trebui efectuate corecții proporționale pentru a proteja interesele financiare ale UE și pentru a asigura respectarea legislației UE și a legislației naționale.

În cazul în care nu este posibil să se cuantifice cu precizie impactul financiar din cauza naturii neregulii din cadrul procedurii de achiziții publice, trebuie aplicată o corecție forfetară pe o bază relevantă. În plus, corecțiile financiare pot fi aplicate numai dacă neregula are sau ar putea avea un impact financiar asupra bugetului UE. Comisia consideră că orientările pentru alte fonduri ale UE ([23]) sunt adecvate pentru stabilirea unei corecții proporționale.

([21]) Orientări suplimentare cu privire la măsurile care pot constitui ajutor de stat, cu exemple, sunt disponibile în Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), care reflectă experiența de caz până în 2016. În plus, modelele orientative aferente Mecanismului de redresare și reziliență privind ajutoarele de stat oferă exemple de diferențiere a cazurilor de ajutoare și a celor în care nu este vorba de ajutoare și oferă informații cu privire la procedurile și instrumentele privind ajutoarele de stat potențial aplicabile, în special:
- Guiding template: *Investment/operating aid for the reduction and removal of greenhouse gas emissions including through support for renewable energy and energy efficiency* (Model orientativ: ajutoare pentru investiții/de exploatare pentru reducerea și eliminarea emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv prin sprijinirea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice).
- Guiding template: *Energy efficiency in buildings* (Model orientativ: eficiența energetică a clădirilor).
- Guiding template: Premiums for the acquisition of zero- and low-emission road vehicles (Model orientativ: prime pentru achiziționarea de vehicule rutiere cu emisii zero și cu emisii scăzute).

([22]) Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 stabilește principiul licitației obligatorii pentru contractele de servicii publice în domeniul transportului rutier. Regulamentul stabilește condițiile în care autoritățile competente compensează operatorii de servicii publice pentru costurile suportate și/sau acordă drepturi exclusive în schimbul îndeplinirii obligațiilor de serviciu public, atunci când impun sau contractează obligații de serviciu public.

([23]) Decizia Comisiei din 14 mai 2019 de stabilire a orientărilor pentru stabilirea corecțiilor financiare care trebuie aplicate cheltuielilor finanțate de Uniune pentru nerespectarea normelor aplicabile în domeniul achizițiilor publice.

Atunci când definesc baza unei corecții financiare, autoritățile naționale trebuie să stabilească natura și gravitatea neregulii privind măsura în cauză, precum și jaloanele și țintele aferente. Încălcările considerate de cea mai mare gravitate (de exemplu, cele care ar conduce la o corecție de 100 % pe baza orientărilor menționate) ar trebui, în principiu, să conducă la o corecție totală a cheltuielilor subiacente legate de jaloanele/țintele relevante. Autoritățile naționale ar trebui să poată demonstra că corecțiile au fost puse în aplicare în mod corect și au fost proporționale cu încălcarea depistată.

IX. **Sistemul digital, colectarea și stocarea datelor privind destinatarii finali ai alocării financiare**

Ca parte a sistemelor lor de gestiune și control, statele membre trebuie să mențină un sistem eficace de păstrare a tuturor informațiilor și documentelor necesare pentru pista de audit.

Statele membre trebuie să țină evidențe în conformitate cu articolul 133 din Regulamentul financiar, punctul de referință fiind operațiunea de plată relevantă pentru măsura sau investiția respectivă, efectuată de Comisie.

a. ***Sistemul digital unic de înregistrare a informațiilor relevante privind punerea în aplicare a măsurilor și a investițiilor***

În conformitate cu cerințele de reglementare, statele membre sunt încurajate să instituie un sistem digital unic pentru înregistrarea și monitorizarea măsurilor și a investițiilor. Acest sistem digital este o componentă-cheie a mediului național de gestiune și control din cadrul FSC, în interesul unei puneri în aplicare transparente, eficiente și responsabile a PSC.

Sistemul trebuie dezvoltat în conformitate cu o metodologie internațională validată de dezvoltare digitală și trebuie să conțină o descriere detaliată a sistemului electronic, inclusiv o diagramă (sistem de rețea central sau comun sau sistem descentralizat cu legături între sisteme). De asemenea, statele membre sunt încurajate să descrie în mod clar în PSC procedurile de asigurare a securității, integrității și confidențialității sistemelor electronice.

Sistemele pot varia în ceea ce privește proiectarea și funcționalitatea, dar, de regulă, ar trebui să includă următoarele caracteristici.

i. **Înregistrarea măsurilor și a investițiilor**: un modul pentru înregistrarea și catalogarea tuturor investițiilor și măsurilor aprobate pentru punere în aplicare și incluse în PSC, cu informații detaliate despre fiecare proiect, inclusiv obiectivele, termenele, bugetele, rezultatele preconizate, destinatarii finali ai sprijinului etc.

ii. **Monitorizare și raportare**: instrumente de urmărire a progreselor înregistrate de proiecte, inclusiv a stadiului punerii în aplicare, a contribuțiilor financiare plătite și a atingerii jaloanelor și țintelor. Acest lucru permite urmărirea în timp real și identificarea rapidă a oricăror întârzieri sau probleme.

iii. **Date privind indicatorii**: înregistrarea și stocarea computerizată a datelor privind participanții individuali, care trebuie raportate ca parte a indicatorilor comuni referitori la gospodării, alături de alți indicatori de realizare și de rezultat.

iv. **Evidențe contabile sau coduri contabile separate** corespunzătoare contribuției de sprijin financiar plătite destinatarilor finali, menționate în cererile de plată adresate Comisiei.

v. **Analiza și vizualizarea datelor**: capacități de analiză și vizualizare a datelor privind performanța proiectelor, care pot contribui la identificarea tendințelor, a modelelor și a domeniilor în care sunt necesare îmbunătățiri. Acest lucru poate contribui la procesul decizional și la ajustările de politică.

vi. **Transparență și responsabilitate:** caracteristici care asigură transparența, cum ar fi tablouri de bord publice și portaluri de date deschise, în care publicul și alte părți interesate pot accesa informații cu privire la modul în care este utilizat FSC. Acest lucru sporește responsabilitatea și încrederea în gestionarea fondului.

vii. **Interoperabilitatea cu alte sisteme naționale și ale UE**: capacitatea de a asigura interoperabilitatea cu alte sisteme naționale (de exemplu, achiziții publice, gestiune financiară) și cu platformele UE (de exemplu, Kohesio, sistemul de transparență financiară al UE, Arachne etc.), pentru a asigura coerența și a facilita schimbul de informații.

Statele membre sunt încurajate să utilizeze și să adapteze sistemele digitale existente, cum ar fi sistemele aplicabile pentru MRR sau programele politicii de coeziune, astfel încât să aibă o imagine de ansamblu asupra tuturor acțiunilor finanțate din aceste instrumente, să poată obține o mai mare complementaritate și să monitorizeze cu strictețe evitarea dublei finanțări pentru aceleași proiecte. În cazul în care trebuie dezvoltat un nou sistem, este foarte important ca acesta să fie integrat cu instrumentele existente, astfel încât să existe informații detaliate privind proiectele finanțate în cadrul MRR, de exemplu, și ca acestea să poată fi aliniate la investițiile care urmează să fie dezvoltate în cadrul PSC.

b. ***Utilizarea unui sistem electronic de schimb de date între statele membre și Comisie***

Pentru a asigura un schimb de date eficient și securizat, Comisia a instalat în sistemul SFC2021 un modul specific pentru gestionarea tuturor tranzacțiilor legate de PSC. Acest sistem va fi deja utilizat pentru transmiterea PSC și apoi pentru toate comunicările oficiale dintre Comisie și statele membre cu privire la punerea în aplicare a PSC (modificări, plăți, raportare etc.).

În termeni generali, modelul FSC din SFC2021 va include:

(a) formulare interactive sau formulare precompletate de sistem pe baza datelor deja înregistrate în sistem;

(b) calcule automate, reducând activitatea utilizatorilor de a introduce cifre;

(c) controale integrate automate pentru a verifica dacă datele transmise sunt coerente la nivel intern și respectă normele aplicabile;

(d) alerte generate de sistem care avertizează utilizatorii SFC2021 că anumite acțiuni pot sau nu pot fi efectuate;

(e) urmărirea online a stării informațiilor prelucrate în sistem;

(f) disponibilitatea datelor istorice în ceea ce privește toate informațiile introduse pentru un program;

(g) disponibilitatea unei semnături electronice obligatorii în sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014, care va fi recunoscută ca dovadă în procedurile judiciare.

Pentru a asigura administrarea corespunzătoare a sistemului, este necesar să se instituie o politică adecvată de securitate a tehnologiei informației pentru SFC2021 la nivel național. Această politică ar trebui să acopere și personalul care utilizează sistemul și să fie în conformitate cu normele relevante ale UE, în special cu Decizia (UE, Euratom) 2017/46 a Comisiei ([24]) și cu normele sale de punere în aplicare. În acest scop, fiecare stat membru va trebui să desemneze și să mențină o listă a persoanelor responsabile cu definirea, menținerea și asigurarea aplicării corecte a politicii de securitate pentru SFC2021 la nivel național ([25]). Aceste persoane pot îndeplini aceleași sarcini și pentru alte fonduri gestionate în cadrul sistemului.

Va fi o responsabilitate esențială a statelor membre să actualizeze lista autorităților identificate pentru îndeplinirea anumitor sarcini în temeiul Regulamentului FSC și să verifice informațiile transmise de o altă persoană decât persoana care le-a transmis. În plus, va exista obligația de a asigura măsurile necesare pentru separarea sarcinilor menționate mai sus prin sistemele de informații pentru gestiune și control ale statului membru conectate automat la SFC2021. În cele din urmă, statele membre ar trebui să ia măsuri pentru protejarea confidențialității și a datelor personale ale persoanelor fizice, precum și a confidențialității comerciale a persoanelor juridice în conformitate cu Directiva 2002/58/CE, cu Regulamentul (UE) 2016/679 și cu Directiva (UE) 2018/1972.

Mai precis, autoritățile naționale trebuie să elaboreze o documentație actualizată care să stabilească modul în care celelalte sisteme informatice naționale, regionale sau locale vor fi conectate la SFC2021 prin intermediul unei interfețe tehnice, de exemplu pentru schimbul de date. Documentația trebuie să acopere și măsurile de securitate pentru aceste sisteme, în conformitate cu cerințele de securitate pentru SFC2021. Mai precis, aceasta trebuie să acopere:

(i) securitatea fizică;

(ii) controlul suporturilor de date și al accesului la date;

(iii) controlul stocării;

(iv) controlul accesului și al parolelor;

(v) monitorizarea;

(vi) interconectarea cu SFC2021;

([24]) Decizia (UE, Euratom) 2017/46 a Comisiei din 10 ianuarie 2017 privind securitatea sistemelor informatice și de comunicații în cadrul Comisiei Europene.

([25]) O listă detaliată a sarcinilor care trebuie îndeplinite de persoana națională de contact este prevăzută în anexa XV la Regulamentul RDC.

(vii) infrastructura de comunicații;

(viii) gestionarea resurselor umane înainte, în timpul și după angajare;

(ix) gestionarea incidentelor.

Având în vedere similaritatea nevoilor între FSC și fondurile politicii de coeziune, în anexa XV la RDC se găsește o listă cuprinzătoare de obligații în ceea ce privește utilizarea sistemului comun SFC2021. Serviciile Comisiei vor furniza specificații tehnice privind datele care urmează să fie colectate de statele membre.

c. ***Colectarea, înregistrarea și stocarea datelor privind destinatarii finali***

În temeiul articolului 21 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul FSC, autoritățile naționale au obligația de a colecta, înregistra și stoca într-un sistem electronic și de a asigura accesul destinatarilor finali la categorii standardizate de date, precum și la alte elemente esențiale în punerea în aplicare a PSC. Pentru a asigura accesibilitatea datelor stocate, transferurile de date ar trebui efectuate printr-o interfață interactivă pentru utilizatori (o aplicație web) sau printr-o interfață tehnică ce utilizează protocoale predefinite (servicii web) și care permite sincronizarea și transmiterea automată a datelor între sistemele de informații ale statelor membre și sistemul SFC2021 al Comisiei.

Următoarele date trebuie colectate ca cerință minimă:

— numele destinatarilor finali ai alocărilor financiare (care trebuie înțeleși ca persoane fizice sau entități care intră într-o relație contractuală cu autoritatea care acordă sprijinul FSC și care primesc în mod direct alocarea financiară) ([26]), numerele de înregistrare în scopuri de TVA sau numerele de identificare fiscală ale acestora și cuantumul alocărilor financiare din fond;

— numele contractantului (contractanților) și al subcontractantului (subcontractanților) și numărul (numerele) de înregistrare în scopuri de TVA sau numărul (numerele) de identificare fiscală al(e) acestuia (acestora) și valoarea contractului (contractelor) în cazul în care destinatarul final al alocărilor financiare este o autoritate contractantă în conformitate cu dreptul UE sau cu legislația națională privind achizițiile publice;

— prenumele, numele și data (datele) nașterii, precum și numărul (numerele) de înregistrare în scopuri de TVA sau numărul (numerele) de identificare fiscală al(e) beneficiarului (beneficiarilor) real(i) al (ai) destinatarului alocărilor financiare sau al (ai) contractantului, în înțelesul articolului 3 punctul 6 din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului ([27]);

— o listă a tuturor măsurilor și investițiilor puse în aplicare în cadrul fondului, indicând valoarea totală a finanțării publice a acestor măsuri și investiții, precum și cuantumul fondurilor plătite în cadrul altor fonduri finanțate de la bugetul UE.

X. **Asigurare, audit și control**

Pentru a obține o asigurare privind jaloanele și țintele și privind plățile aferente, Comisia va efectua următoarele activități de audit.

Audituri privind **atingerea jaloanelor și a țintelor (conform modelului MRR)**	Anual, pe baza evaluării riscurilor, după depunerea cererilor de plată (împreună cu declarațiile de gestiune) și a rezumatului anual al auditurilor. Auditul va evalua nivelul de finalizare, atingerea jalonului și/sau a țintei și îndeplinirea unei măsuri. Pentru fiecare PSC ar trebui să fie auditată baza pentru evaluarea PSC. În ceea ce privește MRR, planul anual de audit ar trebui să stabilească un obiectiv de cel puțin o vizită anuală la nivelul statelor membre.

([26]) De exemplu, gospodăriile care primesc cupoane pentru transportul public ar fi considerate destinatari finali. În același timp, și o entitate publică ce primește sprijin pentru achiziționarea de vehicule ar fi considerată destinatar final.

([27]) Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei.

În plus, pentru a proteja interesele financiare ale UE, Comisia va desfășura următoarele activități de audit.

Audituri ale sistemelor: audituri de conformitate și audituri tematice (inclusiv cu privire la domenii precum dubla finanțare, auditul statului, achizițiile publice, conflictele de interese, corupția, frauda). Acestea sunt audituri ale **sistemelor** instituite la nivelul statelor membre (organismele care pun în aplicare PSC, respectarea cerințelor-cheie stabilite, cerința orizontală de punere în aplicare a unor măsuri de simplificare în ceea ce privește beneficiarii).	Anual, pe baza evaluării riscurilor. Acest tip de audit este necesar în temeiul articolului 21 din Regulamentul FSC privind protejarea intereselor financiare ale UE și al altor articole care se referă la acest aspect în mod indirect (de exemplu, articolul 17). Experiența MRR a arătat că aceste audituri trebuie să aibă loc într-o etapă timpurie, altfel există riscul deschiderii unui gol de asigurare, care este foarte dificil de închis ulterior. În special pentru cazurile îndepărtate în care autoritățile de audit nu au fost implicate anterior în punerea în aplicare a MRR sau a politicii de coeziune, va exista un audit de sistem care să evalueze gradul lor de pregătire pentru a prelucra PSC.

a. ***Evaluarea sistemelor de gestiune și control***

Conform cerințelor-cheie prevăzute în anexa III la Regulamentul FSC, statele membre au obligația să efectueze audituri adecvate și independente ale sistemelor și operațiunilor.

Auditurile sistemelor ar trebui să includă teste ale controalelor, efectuate pentru operațiuni și tranzacții la nivelul corespunzător. Metodologia utilizată pentru determinarea **dimensiunii eșantionului pentru testele controalelor utilizate în auditurile sistemelor și ale operațiunilor** trebuie să fie în conformitate cu standardele de audit acceptate la nivel internațional.

Aceste teste, combinate cu alte elemente calitative și proceduri de audit, stau la baza evaluării sistemului de gestiune și control în cauză.

Autoritatea de audit va trebui să își formuleze concluziile mai întâi pentru fiecare criteriu de evaluare, apoi pentru fiecare cerință-cheie, apoi pentru fiecare autoritate. Această abordare etapizată îi va permite să tragă o concluzie generală cu privire la **funcționarea sistemului de gestiune și control. Concluziile generale** vor utiliza următoarele categorii general aplicabile.

— **Categoria 1 – „Funcționează corespunzător". Nu sunt necesare îmbunătățiri sau sunt necesare doar îmbunătățiri minore**. Nu există deficiențe sau există doar deficiențe minore. Aceste deficiențe nu au niciun impact sau au un impact minor asupra funcționării eficiente a cerințelor-cheie/autorităților/sistemului evaluat(e).

— **Categoria 2 – „Funcționează". Sunt necesare unele îmbunătățiri.** Există una sau mai multe deficiențe (care nu sunt grave). Aceste deficiențe au un impact moderat asupra funcționării eficiente a cerințelor-cheie/autorităților/sistemului evaluat(e). Au fost formulate recomandări care să fie puse în aplicare de către organismul auditat;

— **Categoria 3 – „Funcționează parțial". Sunt necesare îmbunătățiri substanțiale.** Există una sau mai multe deficiențe grave care expun fondurile la riscul de nereguli. Impactul asupra funcționării efective a cerințelor-cheie/autorităților/sistemului evaluat(e) este semnificativ. Au fost formulate recomandări pentru îmbunătățirea substanțială a sistemului, care să fie puse în aplicare de către organismul auditat.

— **Categoria 4 – „Nu funcționează".** Există numeroase deficiențe grave și/sau de mare amploare care expun fondurile la riscul de nereguli. Impactul asupra funcționării efective a cerințelor-cheie/autorităților/sistemului evaluat(e) este semnificativ; cerințele-cheie/autoritățile/sistemul evaluat(e) funcționează necorespunzător sau nu funcționează deloc. Au fost formulate recomandări pentru îmbunătățirea radicală sau reformarea sistemului de către organismul auditat.

Auditorii ar trebui să își utilizeze raționamentul profesional pentru a formula concluzia adecvată pentru fiecare autoritate, ținând seama de orice alte probe de audit disponibile, inclusiv, după caz, de rezultatele relevante ale auditurilor efectuate în cadrul programelor politicii de coeziune sau al MRR.

Autoritatea de audit trebuie să colecteze și să înregistreze probe de audit adecvate, inclusiv toate documentele de lucru, listele de verificare rezultate, rapoartele preliminare, precum și documentația aferentă procedurilor contradictorii cu autoritățile.

Rezultatele privind funcționarea sistemului de gestiune și control ar trebui utilizate pentru a determina amploarea testării din cadrul **auditurilor operațiunilor**, pentru a oferi Comisiei o asigurare rezonabilă că **jaloanele și țintele** incluse în **cererile de plată** au fost atinse.

După finalizarea auditurilor sistemelor și operațiunilor, autoritatea de audit ar trebui să păstreze un tablou de bord actualizat al nivelului de asigurare pentru fiecare autoritate.

Autoritatea de audit ar trebui să elaboreze periodic un raport de audit care să rezume auditurile efectuate în conformitate cu standardele de audit acceptate la nivel internațional și să îl transmită autorității responsabile cu semnarea declarației de gestiune. Raportul ar trebui să cuprindă domeniul de aplicare al auditurilor în ceea ce privește cuantumul cheltuielilor și perioada acoperită, precum și o analiză a deficiențelor identificate și a eventualelor măsuri corective luate.

Raportul de audit ar trebui să includă, de asemenea, o concluzie de audit, precizând dacă, prin activitatea sa, autoritatea de audit a obținut o asigurare rezonabilă că jaloanele și țintele incluse în cererea de plată au fost atinse. Acest raport de audit ar trebui să fie atașat la cererea de plată adresată Comisiei, în conformitate cu articolul 21 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul SFC (pentru mai multe informații, a se vedea secțiunea privind pregătirea cererii de plată).

XI. **Reducerea sprijinului financiar și recuperările**

În temeiul acordului bilateral încheiat cu statul membru și al articolului 21 alineatul (4) din regulament, Comisia poate reduce proporțional sprijinul acordat în cadrul fondului și poate recupera orice cuantum datorat bugetului UE, în cazuri de fraudă, corupție sau conflict de interese care afectează interesele financiare ale UE și care nu au fost corectate și/sau recuperate de statul membru respectiv sau în cazul unei încălcări grave a unei obligații care decurge din acordurile bilaterale menționate la articolul 19 alineatul (1).

Atunci când decide cu privire la cuantumul recuperării sau al reducerii, Comisia va utiliza ca referință valorile plăților pentru jaloanele și țintele din măsura sau investiția specifică afectată sau, în cazul mai multor măsuri și/sau investiții afectate, o parte proporțională din valorile plăților pentru jaloanele și țintele relevante. Scopul este de a se respecta principiul proporționalității și de a se ține seama de gravitatea fraudei, a corupției sau a conflictului de interese care afectează interesele financiare ale UE sau de gravitatea încălcării unei obligații.

Cu toate acestea, în cazurile de fraudă, corecția financiară integrală a cuantumurilor ar trebui să se aplice atât la nivel național, cât și la nivelul bugetului UE, indiferent de orice considerații de proporționalitate.

În ceea ce privește reducerea sprijinului, vor fi luate în considerare următoarele elemente:

— nivelul de gravitate al deficienței sau al deficiențelor grave în contextul sistemului de gestiune și control în ansamblu;

— frecvența și amploarea deficiențelor grave;

— nivelul prejudiciului financiar pentru bugetul UE.

Un caz poate implica una sau mai multe dintre următoarele: fraudă, erori substanțiale, nereguli, nerespectarea obligațiilor legale în cursul procedurii de atribuire, nerespectarea obligațiilor legale în timpul punerii în aplicare a grantului, punerea în aplicare necorespunzătoare a acțiunii, raportarea eronată a datelor etc.

În cazul în care urmează să se aplice corecții financiare extrapolate, rezultatele examinării eșantionului reprezentativ sunt extrapolate la restul populației de ținte și jaloane din care s-a extras eșantionul în scopul stabilirii corecției financiare.

În cazul în care trebuie aplicate corecții financiare forfetare, pentru a se asigura transparența și predictibilitatea aplicării lor, nivelul acestora se stabilește după cum urmează:

(a) dacă deficiențele grave sunt atât de fundamentale, frecvente sau răspândite încât reprezintă un eșec total al sistemului, care pune în pericol legalitatea și regularitatea întregii alocări în cauză, **se aplică o rată forfetară de 100 %**;

(b) dacă deficiențele grave sunt frecvente și răspândite într-o măsură atât de substanțială încât reprezintă un eșec foarte grav al sistemului, care pune în pericol legalitatea și regularitatea unei proporții foarte mari din alocarea în cauză, **se aplică o rată forfetară de 50 %**;

(c) dacă deficiențele grave sunt atât de frecvente și răspândite încât reprezintă un eșec grav al sistemului, care pune în pericol legalitatea și regularitatea unei proporții foarte mari din alocarea în cauză, **se aplică o rată forfetară de 25 %**;

(d) dacă deficiențele grave sunt cauzate de faptul că sistemul nu este pe deplin operațional sau funcționează atât de nesatisfăcător sau intermitent încât pune în pericol legalitatea și regularitatea unei proporții mari din alocarea în cauză, **se aplică o rată forfetară de 10 %**;

(e) dacă deficiențele grave sunt cauzate de faptul că sistemul nu funcționează în mod consecvent, astfel încât pune în pericol legalitatea și regularitatea unei proporții semnificative din alocarea în cauză, **se aplică o rată forfetară de 5 %**.

În cazul în care, ca urmare a faptului că autoritățile responsabile nu au adoptat măsuri corective în urma aplicării unei reduceri în cadrul unei campanii de audit, aceleași deficiențe grave sunt identificate în activități de audit ulterioare, rata de corecție poate fi majorată, pe motivul persistenței deficiențelor grave, la un nivel care nu depășește rata aferentă categoriei superioare.

Comisia trebuie să ofere statului membru posibilitatea de a-și prezenta observațiile înainte de efectuarea reducerii. Eventualele observații vor fi analizate în detaliu înainte de luarea unei decizii finale privind reducerile de granturi.

În cazul în care, în urma luării în considerare a elementelor enumerate mai sus și a observațiilor furnizate de statul membru, se constată că nivelul ratei forfetare este disproporționat, rata corecției poate fi redusă.

XII. **Evaluarea Fondului social pentru climă și evaluarea caracterului adecvat al planurilor sociale pentru climă**

a. ***Evaluarea Fondului social pentru climă***

Comisia trebuie să efectueze două evaluări ale Fondului social pentru climă (FSC). Articolul 27 din Regulamentul FSC prevede că Comisia va efectua o primă evaluare a punerii în aplicare și a funcționării FSC la doi ani de la începerea punerii în aplicare a PSC ([28]) și o evaluare *ex post* până la sfârșitul anului 2033. Rapoartele intermediare bienale (o dată la doi ani) elaborate de fiecare stat membru (a se vedea secțiunea IV.c din prezentele orientări) vor fi surse importante de informații pentru evaluările care urmează să fie efectuate de Comisie.

Prima evaluare care trebuie efectuată de Comisie va lua în considerare toate informațiile relevante disponibile. Având în vedere termenul legal atât de timpuriu prevăzut pentru evaluarea la jumătatea perioadei (și anume la doi ani de la începerea punerii în aplicare a PSC), este foarte probabil ca punerea în aplicare a măsurilor să se afle abia în etapa inițială sau intermediară. În acest context, primele rapoarte intermediare, care trebuie prezentate de statele membre până la 15 martie 2027, vor fi o sursă esențială de informații pentru măsurarea progreselor și evaluarea rezultatelor măsurilor și investițiilor inițiale, în special a contribuției acestora la obiectivele fondului.

Comisia va lua în considerare consultarea părților interesate relevante cu mult timp înainte pentru a colecta date complementare privind punerea în aplicare a fondului. De asemenea, se va lua în considerare orice altă analiză solidă efectuată la nivel național cu privire la punerea în aplicare a fondului și la primele rezultate obținute. Acestea din urmă ar trebui să fie disponibile până cel târziu la jumătatea anului 2027, pentru a contribui la evaluarea la jumătatea perioadei efectuată de Comisie și, dacă este cazul, pentru a furniza dovezi pentru eventuale propuneri de modificare a Regulamentului FSC.

Până la sfârșitul anului 2033, Comisia va efectua o evaluare *ex post* care va furniza o evaluare globală a FSC, inclusiv informații privind impactul acestuia ([29]).

În plus, pentru a evalua impactul pe termen mai lung al măsurilor și al investițiilor incluse în PSC, statele membre sunt încurajate să efectueze propriile evaluări ale impactului măsurilor și investițiilor naționale finanțate de FSC, ținând seama de indicatorii comuni enumerați în anexa IV la Regulamentul FSC, cel puțin o dată pe durata de viață a fondului și, de preferință, înainte de sfârșitul anului 2032, ceea ce ar permite Comisiei să țină seama de aceste rezultate în evaluarea sa *ex post* a fondului.

([28]) A se vedea articolul 27 din Regulamentul FSC.

([29]) A se vedea articolul 27 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2023/955: *„Până la 31 decembrie 2033, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor un raport de evaluare independentă ex post. Raportul de evaluare ex post constă într-o evaluare globală a fondului și include informații privind impactul acestuia."*

Deși autoritățile statelor membre vor fi responsabile de efectuarea și coordonarea unor astfel de evaluări, orice aspecte și schimburi de bune practici vor fi discutate în cadrul forumului periodic instituit de Comisie pentru a discuta activitățile de monitorizare și evaluare în contextul FSC. În plus, Comisia va explora modalități de a furniza sprijin metodologic și tehnic și de a pune la dispoziție resurse (de exemplu, pentru evaluări contrafactuale ale impactului).

b. ***Evaluarea caracterului adecvat al planurilor sociale pentru climă***

Astfel cum se prevede la articolul 18 alineatul (5) din Regulamentul FSC, până la 15 martie 2029, statele membre trebuie să prezinte Comisiei un raport care ar trebui să evalueze caracterul adecvat al fiecărui PSC având în vedere efectele directe reale în statul membru respectiv ale includerii emisiilor de gaze cu efect de seră generate de clădiri și de transportul rutier în domeniul de aplicare al Directivei ETS. Această raportare ar trebui să fie pregătită împreună și ca parte a raportului bienal care trebuie prezentat până la 15 martie 2029 în temeiul articolului 24 alineatul (1) din Regulamentul FSC.

c. ***Durabilitatea investițiilor***

Statele membre ar trebui să instituie garanțiile necesare pentru a asigura durabilitatea pe termen lung a investițiilor, de exemplu în ceea ce privește construirea de infrastructuri pentru noi locuințe sociale sau la prețuri abordabile și eficiente din punct de vedere energetic sau reconversia clădirilor în locuințe sociale sau la prețuri abordabile și eficiente din punct de vedere energetic.

XIII. **Informare, comunicare și vizibilitate**

a. ***Vizibilitate și informații pentru destinatarii finali***

Statele membre ar trebui să informeze destinatarii finali ai fondului cu privire la originea sprijinului, chiar și în cazul în care aceștia beneficiază de sprijinul respectiv prin intermediari. Aceste informații pentru destinatari ar trebui să includă emblema UE și o mențiune corespunzătoare, cu textul „*finanțat de Uniunea Europeană – Fondul social pentru climă*” pe documentele și materialele de comunicare referitoare la punerea în aplicare a măsurii și a investiției care se adresează destinatarilor, în conformitate cu specificațiile tehnice pentru utilizarea emblemei UE definite în anexa III la prezentele orientări.

Autoritatea de coordonare sau autoritatea de punere în aplicare responsabilă desemnată ar trebui să activeze un site național referitor la PSC cât mai curând posibil și nu mai târziu de șase luni de la decizia de aprobare a PSC ([30]). Acesta trebuie să fie actualizat periodic cu informații privind măsurile și investițiile acoperite de PSC, obiectivele, activitățile, oportunitățile de finanțare disponibile și realizările acestuia. Site-ul respectiv trebuie să cuprindă PSC (versiunea aprobată inițial și versiunile modificate ulterior), decizia de punere în aplicare a Comisiei prin care a fost aprobat planul, deciziile de punere în aplicare ale Comisiei privind modificările aduse planului, deciziile de plată ale Comisiei, acordurile dintre Comisie și statul membru care constituie angajamente juridice individuale și orice notificare a unor modificări minore ale planului.

Autoritatea de coordonare ar trebui să actualizeze acest site specific cu orice nouă documentație relevantă. Aceasta ar trebui să îl utilizeze și pentru a publica rapoartele bienale ale statului membru prevăzute la articolul 24 alineatul (1) din Regulamentul FSC, precum și orice analiză sau evaluare efectuată la nivel național cu privire la funcționarea fondului și la rezultatele obținute.

Pentru a menține contactul direct cu potențialii destinatari finali și cu potențialele grupuri-țintă, statele membre ar trebui să dezvolte un sistem automat de notificare și de abonare și o prezență aferentă pe platformele de comunicare socială. Această prezență și interacțiune pe platformele de comunicare socială ar trebui să le permită potențialilor destinatari finali să solicite și să primească actualizări în timp util.

Autoritățile de punere în aplicare trebuie să pună la dispoziția instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor UE, la cerere, materialele de comunicare și vizibilitate, inclusiv pe cele care se adresează destinatarilor finali. Uniunii trebuie să i se acorde, la cerere, o licență scutită de redevențe, neexclusivă și irevocabilă pentru a utiliza aceste materiale și orice drepturi preexistente aferente acestora. Acest lucru nu ar trebui să implice costuri suplimentare semnificative și nici o sarcină administrativă semnificativă pentru destinatarii finali sau pentru autoritățile de punere în aplicare.

([30]) Termenul de șase luni este în conformitate cu responsabilitățile autorităților de management din cadrul fondurilor de coeziune ale UE prevăzute la articolul 49 alineatul (1) din Regulamentul privind dispozițiile comune.

Destinatarii finali ai sprijinului au obligația să se asigure că finanțarea din partea UE este vizibilă, în special atunci când promovează acțiuni și rezultatele acestora, oferind informații specifice coerente, eficace și proporționale mai multor categorii de public, printre care mass-media și publicul larg.

Această obligație nu se aplică atunci când sprijinul este acordat persoanelor fizice sau atunci când există riscul ca informații sensibile din punct de vedere comercial să fie făcute publice [articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul FSC].

Destinatarii și organismele care pun în aplicare măsurile și investițiile vor recunoaște sprijinul din partea fondului prin:

(a) afișarea pe site-ul oficial al beneficiarului și pe conturile de comunicare socială ale beneficiarului a unei scurte descrieri, proporționale cu nivelul sprijinului, a măsurilor și investițiilor, inclusiv a scopurilor și rezultatelor acestora, evidențiind sprijinul financiar din partea UE;

(b) includerea unei mențiuni care să sublinieze sprijinul din partea UE într-un mod vizibil în documentele și în materialele de comunicare referitoare la punerea în aplicare a măsurilor și investițiilor care sunt destinate publicului sau participanților.

b. ***Publicarea datelor privind destinatarii finali și măsurile și investițiile puse în aplicare în cadrul FSC***

În conformitate cu articolul 23 alineatul (1) din Regulamentul FSC, autoritatea de coordonare sau autoritatea desemnată însărcinată cu punerea în aplicare trebuie să publice datele de referință necesare pe un singur site al statului membru (menționat în secțiunea XIII.A din prezentele orientări privind vizibilitatea și informațiile pentru destinatarii finali) în formate deschise, prelucrabile automat, astfel cum se prevede la articolul 5 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului ([31]). Acest lucru va permite sortarea, căutarea, extragerea, compararea și reutilizarea datelor. Comisia va furniza instrucțiuni metodologice privind formatul și structura pentru ca datele să devină compatibile și reutilizabile pe toate platformele de comunicare, inclusiv pe site-urile Comisiei, și să fie ușor accesibile publicului în mod agregat.

Autoritatea de coordonare sau autoritatea desemnată însărcinată cu punerea în aplicare a planului trebuie să publice pe site lista măsurilor și a investițiilor din cadrul PSC și să actualizeze lista prin revizuiri periodice. Lista trebuie să cuprindă toate măsurile și investițiile puse în aplicare în cadrul fondului, indicând cuantumul total al finanțării primite de la FSC, cuantumul total al finanțării publice pentru măsurile și investițiile respective (care include contribuția națională la PSC) și cuantumul fondurilor plătite în cadrul altor fonduri finanțate de la bugetul UE.

Informațiile privind destinatarii finali ai alocărilor financiare [menționate la articolul 21 alineatul (2) din Regulamentul FSC] trebuie incluse, ținându-se seama de limitările prevăzute la articolul 23 alineatul (1) din Regulamentul FSC, în lista publicată de statul membru cât mai curând posibil după plata contribuției către destinatarul final. În cazul în care, pentru unii destinatari finali, alocarea financiară din fond nu este plătită, din cauza unor preocupări legate de punerea în aplicare, a unor nereguli, a unor audituri sau a unor probleme financiare, destinatarii finali respectivi trebuie să fie eliminați din listă și să nu fie incluși în calculul țintelor care trebuie raportate sau utilizate în scopuri de vizibilitate și comunicare.

Lista ar trebui să conțină următoarele date:

(a) numele destinatarilor finali ai alocărilor financiare, numerele de înregistrare în scopuri de TVA sau numerele de identificare fiscală ale acestora și cuantumul alocărilor financiare din cadrul fondului primite pentru fiecare investiție sau măsură;

(b) numele contractantului (contractanților) și al subcontractantului (subcontractanților) și numărul (numerele) de înregistrare în scopuri de TVA sau numărul (numerele) de identificare fiscală al(e) acestuia (acestora) și valoarea contractului (contractelor) în cazul în care destinatarul final al alocărilor financiare este o autoritate contractantă în conformitate cu dreptul UE sau cu legislația națională privind achizițiile publice;

(c) indicatorul de localizare sau geolocalizarea orașului, a regiunii și a țării în care este pusă în aplicare operațiunea.

([31]) Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (JO L 172, 26.6.2019, p. 56).

Informațiile menționate în lista de mai sus nu ar trebui publicate atunci când se referă la următoarele excepții specifice:

— sprijinul temporar direct pentru venit acordat gospodăriilor vulnerabile;

— situațiile enumerate la articolul 38 alineatul (3) din Regulamentul financiar, în special: (i) sprijinul financiar acordat prin intermediul instrumentelor financiare cu un cuantum mai mic de 500 000 EUR; (ii) cazurile în care divulgarea riscă să amenințe drepturile și libertățile persoanelor sau entităților vizate, astfel cum sunt protejate de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, sau să aducă atingere intereselor comerciale ale destinatarilor; (iii) cazurile în care informațiile respective se referă la remunerarea experților externi selectați pe baza capacității lor profesionale, cu respectarea principiilor nediscriminării, egalității de tratament și absenței conflictului de interese; (iv) contractele cu valoare foarte scăzută, mai mică decât cuantumul menționat la punctul 14.4 din anexa I la Regulamentul financiar.

c. ***Strategia de comunicare privind Planul social pentru climă***

După aprobarea PSC naționale, autoritățile de punere în aplicare sau organismul național de coordonare ar trebui să elaboreze o strategie națională de comunicare, a cărei prezentare urmează să fie inclusă în PSC. Prezentarea strategiei de comunicare ar trebui să includă următoarele informații: obiectivele, mesajele-cheie, publicul-țintă, activitățile/canalele de comunicare, bugetul planificat, proiectele-cheie selectate, acordurile de coordonare cu Comisia, monitorizarea și evaluarea. Punerea sa în aplicare ar trebui să înceapă cât mai curând posibil după decizia de punere în aplicare a Comisiei prin care a fost aprobat PSC, pentru a se asigura conștientizarea de către public a impactului finanțării UE asupra vieții de zi cu zi a cetățenilor. Autoritatea de punere în aplicare este încurajată să respecte aceleași cerințe minime de comunicare care sunt aplicabile în cadrul bugetului UE pentru perioada 2021-2027 ([32]).

Întrucât FSC este un instrument nou strâns legat de introducerea ETS2, strategia de comunicare ar trebui să crească gradul de conștientizare și să asigure recunoașterea contribuției FSC la o tranziție echitabilă din punct de vedere social către neutralitatea climatică prin abordarea impactului social al ETS2, la nivel de proiect și la nivelul statelor membre. Strategia națională de comunicare ar trebui să specifice modul de punere în aplicare a acțiunilor de comunicare comune cu Comisia și cu reprezentanța acesteia în țara și regiunea respectivă, precum și a acțiunilor de comunicare către și cu autoritățile locale și regionale, reprezentanții partenerilor economici și sociali, organizațiile relevante ale societății civile, organizațiile de tineret și alte părți interesate relevante.

Întrucât PSC vor fi un instrument multianual, strategia națională de comunicare ar trebui să includă un plan de comunicare cu un set de activități anuale după adoptarea PSC, care poate servi drept orientare pentru viitoarele activități de comunicare din anii următori.

De asemenea, statele membre pot promova **„platforme mai ample de implicare a părților interesate”** pentru a încuraja incluziunea și transparența. Aceste platforme ar sprijini colectarea unor perspective diverse și ar asigura luarea în considerare în mod corespunzător a nevoilor diferitelor grupuri vizate. Ele depășesc procesul de consultare formală cu părțile interesate reprezentate la nivel național.

În cele din urmă, strategia poate pune accentul pe selectarea intervențiilor specifice și a bunelor practici care sunt relevante pentru autoritatea de punere în aplicare, pe care aceasta intenționează să le promoveze și să le comunice mai activ și cu privire la care ar urma să fie planificată o comunicare coordonată cu Comisia.

Pentru a asigura diseminarea adecvată și responsabilitatea pentru activitatea de comunicare desfășurată, autoritățile de punere în aplicare sunt încurajate să informeze mecanismul de coordonare (a se vedea secțiunea III.A. privind punerea în aplicare) cel puțin o dată pe an cu privire la punerea în aplicare și rezultatele strategiei de comunicare, precum și cu privire la principalele activități de comunicare planificate care urmează să fie desfășurate în anul următor.

Pentru a permite schimbul de bune practici și pentru a coordona activitățile comune privind FSC, autoritățile de punere în aplicare au obligația de a furniza Comisiei datele de contact ale coordonatorului național pentru comunicare, care va servi drept punct de contact pentru Comisie și alte state membre. Autoritățile ar trebui să furnizeze aceste date cât mai curând posibil după aprobarea PSC.

([32]) https://commission.europa.eu/funding-tenders/managing-your-project/communicating-and-raising-eu-visibility_en.

d. ***Activități de comunicare orizontale la nivel european***

Comisia va pune în aplicare acțiuni de informare și comunicare privind fondul și rezultatele obținute. Aceste acțiuni pot include, după caz și cu acordul autorităților naționale, activități de comunicare comune cu autoritățile naționale, regionale și locale și cu birourile de reprezentare ale Parlamentului European și ale Comisiei din statele membre în cauză [articolul 23 alineatul (3) din Regulamentul FSC].

Pentru a asigura o abordare coordonată între eforturile de comunicare ale Comisiei și cele ale statelor membre, Comisia va crea:

— site-ul Fondului social pentru climă. Acesta va conține, de exemplu, informații generale privind fondul, referința și detaliile PSC adoptat de fiecare stat membru (inclusiv planul în sine, după aprobarea de către Comisie), o listă a autorităților statelor membre responsabile cu punerea în aplicare a PSC și o subsecțiune dedicată bunelor practici privind măsurile și investițiile. Comisia va revizui periodic această pagină web specifică cu toate informațiile publice relevante;

— o rețea de coordonatori naționali în domeniul comunicării, care să facă schimb de bune practici și să organizeze activități de comunicare comune. Comisia va organiza reuniuni cu rețeaua și va institui un mediu digital pentru schimbul de informații.

ANEXA I

Lista indicatorilor comuni relevanți pentru fiecare dintre măsurile și investițiile eligibile (specificate la articolul 8 din Regulamentul FSC)

Anexa IV la Regulamentul FSC stabilește indicatori comuni și prevede că, în cazul în care PSC al unui stat membru nu conține nicio măsură și nicio investiție care să contribuie la unii dintre indicatori, statele membre pot menționa că aceștia nu se aplică. În acest sens, tabelul de mai jos identifică indicatorii comuni enumerați în anexa IV care sunt considerați relevanți pentru fiecare tip de măsură sau de investiție în scopul raportării intermediare bienale în conformitate cu articolul 24 alineatul (1) din Regulamentul FSC. În cazul în care PSC al unui stat membru conține o măsură sau o investiție care se încadrează în tipurile de măsuri/investiții identificate, statul membru în cauză ar trebui să colecteze informații cu privire la indicatorul (indicatorii) comun(i) marcat (marcați) mai jos și să includă în rapoartele sale intermediare bienale datele relevante care măsoară progresele înregistrate în direcția indicatorului (indicatorilor) comun(i) respectiv(i).

Componenta privind clădirile	Indicator de realizare 3	Indicator de realizare 4	Indicator de realizare 5	Indicator de realizare 6	Indicator de realizare 7	Indicator de realizare 8	Indicator de realizare 9	Indicator de realizare 10
	Numărul de gospodării vulnerabile	Numărul de clădiri – renovare în profunzime	Suprafața (renovare în profunzime)	Numărul de clădiri (alte renovări energetice)	Suprafața – alte renovări energetice	Numărul de instalații de încălzire pe bază de combustibili fosili înlocuite	Capacitatea suplimentară pentru energia din surse regenerabile (MW)	Capacitatea suplimentară pentru energia din surse regenerabile (unități)
(a) Renovarea clădirilor	x	x (*)	x (*)	x (**)	x (**)	(x)	(x)	(x)
(b) Accesul la locuințe la prețuri abordabile și eficiente din punct de vedere energetic, inclusiv la locuințe sociale	x					(x)	(x)	(x)
(c) Decarbonizarea prin electrificarea încălzirii și răcirii în clădiri	x					(x)	(x)	(x)
(d) Furnizarea de informații, educație, conștientizare și consiliere specifice, accesibile și la prețuri abordabile	x							
(e) Soluții de eficiență energetică și instrumente de finanțare adecvate în conformitate cu obiectivele sociale ale fondului	x	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)

Legendă: Pentru indicatorii comuni marcați cu (x), statele membre și Comisia vor trebui să convină de la caz la caz cu privire la măsurile, dacă există, care nu contribuie la indicatorul respectiv și nu trebuie incluse în raportarea intermediară bienală.

(*) Numai pentru clădirile care au fost supuse unor renovări în profunzime. Ca o clarificare, deși în Directiva privind performanța energetică a clădirilor (articolul 2 punctul 20), „renovarea în profunzime” este definită ca o renovare care conduce la un nivel de emisii zero al clădirilor, este posibil ca renovările pentru a obține clădiri cu emisii zero să nu fie întotdeauna fezabile. Prin urmare, o reducere cu 60 % a consumului de energie primară poate fi considerată, de asemenea, o renovare în profunzime în scopul elaborării și punerii în aplicare a PSC.

(**) Numai pentru clădirile care au fost supuse altor renovări energetice.

Componenta privind clădirile	Indicator de rezultat 11	Indicator de rezultat 12	Indicator de rezultat 13	Indicator de rezultat 14	Indicator de rezultat 15	Indicator de rezultat 16	Indicator de rezultat 17
	Reducerea numărului de gospodării vulnerabile (%)	Reducerea emisiilor de GES în sectorul clădirilor	Reducerea numărului de gospodării afectate de sărăcia energetică (%)	Economii în consumul anual de energie primară (MWh/an)	Economii în consumul anual de energie primară (kWh/m2)	Economii în consumul anual de energie finală (kWh/m2)	Economii în consumul anual de energie finală (MWH/an)
(a) Renovarea clădirilor	x	x	x	x	x	x	x
(b) Accesul la locuințe la prețuri abordabile și eficiente din punct de vedere energetic, inclusiv la locuințe sociale	x	(x) (*)	x	(x) (*)	(x) (*)	(x) (*)	(x) (*)
(c) Decarbonizarea prin electrificarea încălzirii și răcirii în clădiri	x	x	x	x	x	x	x
(d) Furnizarea de informații, educație, conștientizare și consiliere specifice, accesibile și la prețuri abordabile							
(e) Soluții de eficiență energetică și instrumente de finanțare adecvate în conformitate cu obiectivele sociale ale fondului	x	(x)	x	(x)	(x)	(x)	(x)

Legendă: Pentru indicatorii comuni marcați cu (x), statele membre și Comisia vor trebui să convină de la caz la caz cu privire la măsurile, dacă există, care nu contribuie la indicatorul respectiv și nu trebuie incluse în raportarea intermediară bienală.

(*) Acești indicatori sunt relevanți numai pentru reconversia clădirilor (nu pentru construirea de clădiri noi).

Componenta privind transportul rutier	Indicator de realizare 20	Indicator de realizare 21	Indicator de realizare 22	Indicator de realizare 23	Indicator de realizare 24	Indicator de realizare 25	Indicator de realizare 26	Indicator de realizare 27	Indicator de realizare 28
	Numărul de utilizatori de transport vulnerabili	Numărul de vehicule cu emisii zero achiziționate	Numărul de vehicule cu emisii scăzute achiziționate	Numărul de biciclete achiziționate	Numărul de puncte de realimentare și de reîncărcare	Bilete de transport public cu preț redus sau gratuite (număr de utilizatori)	Soluții suplimentare de mobilitate partajată și de mobilitate la cerere (număr de utilizatori)	Soluții suplimentare de mobilitate partajată și de mobilitate la cerere (unități)	Infrastructura specifică pentru biciclete care beneficiază de sprijin (km)
(d) Furnizarea de informații, educație, conștientizare și consiliere specifice, accesibile și la prețuri abordabile	x								

Componenta privind transportul rutier	Indicator de realizare 20	Indicator de realizare 21	Indicator de realizare 22	Indicator de realizare 23	Indicator de realizare 24	Indicator de realizare 25	Indicator de realizare 26	Indicator de realizare 27	Indicator de realizare 28
	Numărul de utilizatori de transport vulnerabili	Numărul de vehicule cu emisii zero achiziționate	Numărul de vehicule cu emisii scăzute achiziționate	Numărul de biciclete achiziționate	Numărul de puncte de realimentare și de reîncărcare	Bilete de transport public cu preț redus sau gratuite (număr de utilizatori)	Soluții suplimentare de mobilitate partajată și de mobilitate la cerere (număr de utilizatori)	Soluții suplimentare de mobilitate partajată și de mobilitate la cerere (unități)	Infrastructura specifică pentru biciclete care beneficiază de sprijin (km)
(f) Biciclete și vehicule cu emisii zero și cu emisii scăzute, infrastructură pentru reîncărcare și realimentare	x	(x)	(x)	(x)	(x)				(x)
(g) Transport public accesibil și la prețuri abordabile (...), servicii durabile de mobilitate la cerere și de mobilitate partajată și opțiuni de mobilitate activă	x					(x)	(x)	(x)	

Legendă: Pentru indicatorii comuni marcați cu (x), statele membre și Comisia vor trebui să convină de la caz la caz cu privire la măsurile, dacă există, care nu contribuie la indicatorul respectiv și nu trebuie incluse în raportarea intermediară bienală.

	Indicator de rezultat 29	Indicator de rezultat 30	Indicator de rezultat 31
	Reducerea numărului de utilizatori de transport vulnerabili (%)	Reducerea numărului de gospodării afectate de sărăcia din perspectiva transporturilor (%)	Reducerea emisiilor de GES în transportul rutier
(d) Furnizarea de informații, educație, conștientizare și consiliere specifice, accesibile și la prețuri abordabile			
(f) Biciclete și vehicule cu emisii zero și cu emisii scăzute, infrastructură pentru reîncărcare și realimentare	x	x	x
(g) Transport public accesibil și la prețuri abordabile (...), servicii durabile de mobilitate la cerere și de mobilitate partajată și opțiuni de mobilitate activă	x	x	x

În plus, pentru microîntreprinderi	Indicator de realizare 33	Indicator de rezultat 34
	Numărul de microîntreprinderi vulnerabile	Reducerea numărului de microîntreprinderi (%)
(a) Renovarea clădirilor	(x)	(x)
(b) Accesul la locuințe la prețuri abordabile și eficiente din punct de vedere energetic, inclusiv la locuințe sociale		
(c) Decarbonizarea prin electrificarea încălzirii și răcirii în clădiri	(x)	(x)
(d) Furnizarea de informații, educație, conștientizare și consiliere specifice, accesibile și la prețuri abordabile	(x)	(x)
(e) Soluții de eficiență energetică și instrumente de finanțare adecvate în conformitate cu obiectivele sociale ale fondului	(x)	(x)
(f) Biciclete și vehicule cu emisii zero și cu emisii scăzute, infrastructură pentru reîncărcare și realimentare	(x)	(x)
(g) Transport public accesibil și la prețuri abordabile (...), servicii durabile de mobilitate la cerere și de mobilitate partajată și opțiuni de mobilitate activă	(x)	(x)

Legendă: Pentru indicatorii comuni marcați cu (x), statele membre și Comisia vor trebui să convină de la caz la caz cu privire la măsurile, dacă există, care nu contribuie la indicatorul respectiv și nu trebuie incluse în raportarea intermediară bienală.

Sprijin temporar direct pentru venit (SDV)	Indicator de realizare 36	Indicator de realizare 37	Indicator de rezultat 38	Indicator de rezultat 39
	Numărul de gospodării vulnerabile care primesc SDV	Numărul de utilizatori de transport vulnerabili care primesc SDV	SDV mediu per gospodărie vulnerabilă (în EUR)	SDV mediu per utilizator de transport (în EUR)
Articolul 2 – Măsuri care oferă sprijin direct pentru venit	x	x	x	x

Pot exista cazuri în care colectarea de date exacte privind indicatorii comuni să nu fie posibilă. În astfel de cazuri, statele membre pot propune raportarea unor estimări, pe baza unei justificări clare a imposibilității de a colecta date exacte și a unei metodologii de estimare solide care ar trebui convenită în prealabil cu Comisia.

ANEXA II

Model pentru declarația de gestiune care trebuie atașată la cererea de plată în temeiul articolului 20 alineatul (1)

Subsemnatul (subsemnata) [numele, prenumele, titlul (titlurile) sau funcția (funcțiile)], directorul autorității desemnate să semneze declarațiile de gestiune aferente Planului social pentru climă pentru XXX (numărul CCI),

pe baza punerii în aplicare a Planului social pentru climă pentru XXX în perioada cuprinsă între XX-XX-XXX și YY-YY-YYYY, pe baza propriului meu/nostru raționament și a tuturor informațiilor de care dispun/dispunem la data prezentării cererii de plată către Comisie, inclusiv a rezultatelor controalelor de gestiune efectuate și ale auditurilor privind cheltuielile care figurează în cererile de plată prezentate Comisiei pentru perioada cuprinsă între VV-VV-VVVV și ZZ-ZZZ-ZZZZZ

și având în vedere obligațiile care îmi/ne revin în temeiul Regulamentului (UE) 2023/995,

declar/declarăm prin prezenta că:

(a) informațiile din cererea de plată sunt prezentate în mod corespunzător, sunt complete și exacte, în conformitate cu articolul 20 din Regulamentul (UE) 2023/995;

(b) cheltuielile suportate pentru atingerea țintelor și a jaloanelor atinse integral sunt conforme cu dreptul aplicabil și au fost utilizate în scopul preconizat;

(c) măsurile legate de jaloanele și țintele atinse în mod satisfăcător anterior nu au fost revocate de statul membru în cauză.

Confirm/confirmăm că neregulile identificate în rapoartele finale de audit și de control în legătură cu cererile de plată anterioare sunt abordate în mod corespunzător. De asemenea, confirm/confirmăm că țintele sau jaloanele supuse unei evaluări în curs privind legalitatea și regularitatea au fost excluse din cererea de plată până la încheierea evaluării, acestea putând fi incluse într-o cerere de plată ulterioară.

În plus, confirm/confirmăm fiabilitatea datelor referitoare la indicatori, la jaloane și la evoluția punerii în aplicare a planului.

Confirm/confirmăm totodată că au fost instituite măsuri antifraudă eficace și proporționale și că acestea iau în considerare riscurile identificate în acest domeniu.

În fine, confirm/confirmăm că nu am/avem cunoștință de nicio problemă reputațională necomunicată legată de punerea în aplicare a programului.

ANEXA III

Comunicare și vizibilitate – articolul 23

Utilizarea și caracteristicile tehnice ale emblemei UE („emblema”)

1.1. Emblema trebuie să figureze în mod vizibil pe toate materialele de comunicare legate de punerea în aplicare a unei operațiuni, destinate publicului sau participanților, cum ar fi produsele imprimate sau digitale și site-urile, inclusiv versiunile acestora pentru dispozitivele mobile.

1.2. Mențiunea „**Finanțat de Uniunea Europeană – Fondul social pentru climă**” se scrie în întregime și se amplasează lângă emblemă.

1.3. Tipul de caractere tipografice care trebuie utilizat împreună cu emblema poate fi oricare dintre următoarele: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana sau Ubuntu. Nu se autorizează scrierea cu caractere cursive sau subliniate sau cu alte efecte de fonturi.

1.4. Textul trebuie poziționat în raport cu emblema în așa fel încât să nu interfereze deloc cu aceasta.

1.5. Dimensiunea caracterelor trebuie să fie proporțională cu dimensiunea emblemei.

1.6. Culoarea caracterelor trebuie să fie „reflex blue”, negru sau alb, în funcție de fundal.

1.7. Emblema nu trebuie să fie modificată sau combinată cu alte elemente grafice sau cu alte texte. Dacă pe lângă emblemă sunt afișate și alte logouri, emblema trebuie să aibă cel puțin aceeași dimensiune, măsurată în înălțime sau în lățime, ca cel mai mare dintre aceste logouri. În afară de emblemă, nu trebuie să se utilizeze nicio altă identitate vizuală și niciun alt logo pentru a evidenția sprijinul din partea UE.

1.8. În cazul în care mai multe operațiuni se desfășoară în același loc și beneficiază de sprijin din partea aceluiași instrument de finanțare sau a altor instrumente de finanțare, sau în cazul în care se furnizează finanțare suplimentară pentru aceeași operațiune la o dată ulterioară, trebuie afișată cel puțin o placă sau un panou.

1.9. Standardele grafice pentru emblemă și definirea culorilor standard sunt după cum urmează.

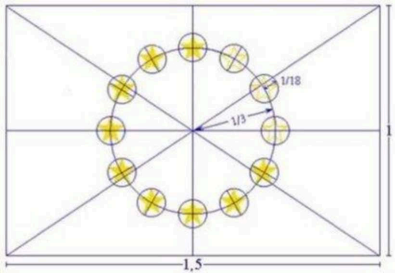
(A) DESCRIERE SIMBOLICĂ

Pe un fundal de cer albastru, 12 stele aurii formează un cerc care reprezintă uniunea popoarelor Europei. Numărul stelelor este fix, 12 fiind simbolul perfecțiunii și al unității.

(B) DESCRIERE HERALDICĂ

Pe un fond azuriu este reprezentat un cerc format din 12 stele aurii, ale căror vârfuri nu se ating.

(C) DESCRIERE GEOMETRICĂ

Emblema are forma unui steag dreptunghiular albastru a cărui lungime este de 1,5 ori mai mare decât lățimea. Douăsprezece stele aurii, situate la intervale egale, formează un cerc imaginar al cărui centru se situează în punctul de intersecție al diagonalelor dreptunghiului. Raza cercului este egală cu o treime din lățimea steagului. Fiecare dintre stele are cinci colțuri situate pe circumferința unui cerc imaginar a cărui rază este egală cu a optsprezecea parte din lățimea steagului. Toate stelele sunt dispuse vertical, adică au un colț vertical și două colțuri care formează o linie dreaptă perpendiculară pe ax. Cercul este astfel dispus încât stelele să fie aranjate precum cifrele pe cadranul unui ceas. Numărul stelelor este invariabil.

(D) CULORI REGLEMENTARE

Culorile emblemei sunt următoarele: PANTONE REFLEX BLUE pentru suprafața dreptunghiului; PANTONE YELLOW pentru stele

(E) REPRODUCEREA ÎN TETRACROMIE

Dacă se utilizează procedeul de reproducere în tetracromie, se recreează cele două culori standard utilizând cele patru culori ale tetracromiei.

PANTONE YELLOW se obține utilizând 100 % „Process Yellow”.

PANTONE REFLEX BLUE se obține printr-o combinație de 100 % „Process Cyan” și de 80 % „Process Magenta”.

Internet:

În paleta web, PANTONE REFLEX BLUE corespunde culorii RGB:0/51/153 (hexazecimal: 003399), iar PANTONE YELLOW corespunde culorii RGB: 255/204/0 (hexazecimal: FFCC00).

REPRODUCEREA ÎN MONOCROMIE

Folosind culoarea neagră, se trasează conturul dreptunghiului cu negru și se imprimă stelele cu negru pe fond alb.

Cu albastru (Reflex Blue), se utilizează această culoare în proporție de 100 % pentru a crea fondul, cu stelele reproduse în negativ pe alb.

REPRODUCEREA PE FOND COLORAT

În cazul în care nu există nicio alternativă la fondul colorat, se desenează o bordură albă în jurul dreptunghiului, lățimea bordurii fiind de 1/25 din înălțimea dreptunghiului.

Principiile utilizării emblemei UE de către terți sunt stabilite în Acordul administrativ cu Consiliul Europei privind utilizarea emblemei europene de către terți (JO C 271, 8.9.2012, p. 5).

2. Licența privind drepturile de proprietate intelectuală menționată la articolul 49 alineatul (6) acordă UE cel puțin următoarele drepturi:

2.1. uz intern, adică dreptul de a reproduce, de a copia și de a pune materialele de comunicare și de vizibilitate la dispoziția instituțiilor și agențiilor UE și a autorităților statelor membre, precum și la dispoziția angajaților acestora;

2.2. reproducerea materialelor de comunicare și de vizibilitate prin orice mijloace și în orice formă, în totalitate sau în parte;

2.3. comunicarea către public a materialelor de comunicare și de vizibilitate, prin orice mijloace de comunicare;

2.4. distribuirea către public a materialelor de comunicare și de vizibilitate (sau a unor copii ale acestora) în orice formă;

2.5. stocarea și arhivarea materialelor de comunicare și de vizibilitate;

2.6. sublicențierea către terți a drepturilor privind materialele de comunicare și de vizibilitate.

ABREVIERI ȘI TITLURI SCURTE

Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC) – Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

DNSH – principiul de „a nu aduce prejudicii semnificative" în ceea ce privește obiectivele de mediu în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852.

Directiva privind eficiența energetică – Directiva (UE) 2023/1791 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2023 privind eficiența energetică și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955 (JO L 231, 20.9.2023, p. 1).

Directiva privind performanța energetică a clădirilor – Directiva (UE) 2024/1275 a Parlamentului European și a Consiliului privind performanța energetică a clădirilor (JO L, 2024/1275, 8.5.2024).

Directiva ETS – Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unei scheme de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

ETS2 – noua schemă de comercializare a certificatelor de emisii în sectorul clădirilor, al transportului rutier și în alte sectoare, stabilită în capitolul IVa din Directiva (UE) 2023/959 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 de modificare a Directivei 2003/87/CE de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și a Deciziei (UE) 2015/1814 privind înființarea și funcționarea unei rezerve pentru stabilitatea pieței aferentă schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (JO L 130, 16.5.2023, p. 134).

Regulamentul financiar – Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L, 2024/2509, 26.9.2024).

Fondul, FSC – Fondul social pentru climă.

RGECA – Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare, RGECA) (JO L 187, 26.6.2014, p. 1).

Regulamentul privind guvernanța – Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 328, 21.12.2018, p. 1).

CFM – cadrul financiar multianual.

Planul (planurile), PSC – plan(uri) social(e) pentru climă.

Regulamentul privind MRR – Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

Regulamentul FSC – Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 de instituire a Fondului social pentru climă și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1060 (JO L 130, 16.5.2023, p. 1).

Regulamentul privind taxonomia – Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (JO L 198, 22.6.2020, p. 1).